

Täysistunto

Tiistai 28.3.2017 klo 14.00—16.16

Täysistunto alkoi klo 14.00. Täysistunto päättyi klo 16.16.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (14.00—16.16).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. U-asiat

Valtioneuvosto on 23.3.2017 toimittanut eduskunnalle Euroopan unionin asiat U 29-32/2017 vp, ja puhemies on lähettänyt ne käsiteltäviksi suureen valiokuntaan, jolle asiasta U 29 liikenne- ja viestintävaliokunnan, asioista U 30 ja 31 talousvaliokunnan sekä asiasta U 32 ympäristövaliokunnan on annettava lausunto.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 251/2016 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 2/2017 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

14.01 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvät edustajakollegat! Kun tämä nykyinen hallitus ryhtyi toimeen, niin yhdeksi tärkeäksi tehtäväksi otettiin normien purku ja sääntelyn purkaminen. Hallitusohjelmaneuvoittelussa edustaja Vanhanen veti erityistä asuntopolitiikkaan keskittynyttä työryhmää, jonka tehtävänä oli etsiä nimenomaan keinoja rakentamisen ja maankäytön ja asuntotuotannon vauhdittamiseksi. [Hälinää — Puhemies koputtaa]

Nyt olemme saaneet huomata ja lukea lehdistä ja myös tilastoista, että taloudessa on tapahtunut käänne. Edustaja Rantakangas tuossa hetki sitten totesi, että viimeksi vuonna

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

2010 kansalaisten luottamus paitsi oman mutta myös Suomen talouden näkymiin oli näin vahvaa kuin se tällä hetkellä on. Maan talous on kasvanut nyt jokaisella rintamalla.

Ennen muuta tätä kasvua on kannatellut rakentaminen. Rakentaminen on toiminut tietynlaisena talouden käänteen veturina. Esimerkiksi viime vuonna Tampereella sai ennätysmäärä asuntoja rakennuslupan, ja myös Vantaan rakennuslupamäärät ovat ennätyskorkeita. Näin monessa muussakin paikassa. [Antti Lindtman: Kiitos Kehäradan!]

Kuitenkin lähes 3 miljardin euron investoinnit odottavat edelleen viranomaislupia. Lupamenettelyjen takia syntymistään odottaa joidenkin arvioiden mukaan jopa 14 000 työpaikkaa. Viime vuonna näiden luvitusten takia pysähdyksissä olleita investointeja oli noin 2,9 miljardia, nyt ehkä jo yli 3 miljardia. Luku on ollut nyt viime vuosina näissä kokoluokissa. Investointeihin kytketyt useat hakemukset, monet eri viranomaisportaat, useat eri luvat ja luvitukset ja menettelyt sekä valitusprosessit ovat jarruttaneet ja jarruttavat isoa määrää investointeja. Lupajonot ovat pahimmillaan esimerkiksi ympäristölupahakemuksissa yli 17 kuukautta. Vaasan hallinto-oikeudessa esimerkiksi käsittelyaika on ollut keskimäärin vuosi ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa reilusti yli vuoden, viisitoistakin kuukautta.

EK on kertonut yhden esimerkkitapauksen, jossa erään yrityksen ympäristölupaprosessi valituksineen kesti 9 vuotta, [Oikealta: Ei voi olla totta!] siksikin, ettei järjestelmää oltu esimerkiksi digitalisoitu. Prosessi vaati kaiken kaikkiaan 64 paperinipun kuorman. Kukin mappi piti toimittaa seitsemänä eri kappaleena. Miettikääpä sitä. Tällaisessa tilanteessa meidän luvitukset tällä hetkellä ovat. Eli yhden yrityksen ympäristölupaprosessi valituksineen kesti 9 vuotta, vaati 64 paperimappia, ja ne kaikki eri mapit piti toimittaa seitsemänä eri versiona.

Eli meidän täytyy kyllä tällä rakentamisen sektorilla, maankäytön sektorilla selkeästi ottaa nyt uusi ote ja etunoja siinä. Se ei tarkoita sitä, että olisimme tinkimässä esimerkiksi erilaisista mahdollisuuksista vaikuttaa kaavoitukseen, mutta pidän myönteisenä sitä, että esimerkiksi tässä nyt käsittelyssä olevassa maankäyttö- ja rakennuslain muutosesityksessä muutetaan hivenen sitä siihen suuntaan, että tilanne ei olisi se, että toinen viranomainen valittaa toisen viranomaisen tekemästä ratkaisusta, vaan mieluummin niin päin, että näitä neuvotteluja käytäisiin yhteisissä pyöreissä pöydissä ratkaisujen nopeuttamiseksi. [Antti Lindtmanin välihuuto]

Tässä esityksessä esimerkiksi yleiskaavan käyttöä rakennuslupan perusteena lisätään ja myös mahdollistetaan suunnittelutarvekaisujen tekeminen alueellisina. Myös erilaisia poikkeamisia pitäisi pystyä tekemään alueellisesti. Meillä tällä hetkellä kaavoitusprosessit kestävät pahimmillaan sen kymmenisen vuotta, ja sen jälkeen ne ovat hyvin betonoidut seuraavat kymmenen vuotta. Asemakaavoitusta tässä esityksessä helpotetaan ja joustavoitetaan mahdollistamalla asemakaavamuutoksen laatiminen myös vaiheittain sekä mahdollistamalla asemakaavan laatiminen tai muuttaminen perustellusta syystä ilman yleiskaavan ohjausvaikutusta alueilla, joilla yleiskaava on ilmeisen vanhentunut. Kokoomus esitteli pari viikkoa sitten oman asunto- ja maankäyttöohjelmansa, ja esitimme siinä esimerkiksi rullaavan kaavoituksen käyttöönottoa niin, että kaavat eläisivät paremmin muuttuvassa ajassa.

Tässä esityksessä myös helpotetaan vapaa-ajanasuntojen käyttötarkoituksen muutosta, ja itse olisin sitä mieltä, että voisimme jopa harkita sitä, onko syytä enää jatkossa erikseen luokitella asuntoja vakinaisiin ja vapaa-ajanasuntoihin. Samalla olen ymmärtänyt, että myös sosiaalidemokraattien riveistä on esitetty kaksoiskuntalaisuusselvityksen tekemistä.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

Tämä on myös meillä nyt esille nostettu asia. Näissä kannattaisi toimia ennen muuta sen takia, että meillä on halua pitää koko maa elinvoimaisena.

Tässä vapaa-ajanasuntojen käyttötarkoituksen muutosesityksessä on vain yksi vähän erikoinen raja, eli tämä rajaa nimenomaan pois nyt ne alueet, mitkä ovat siinä aktiivisessa vapaa-ajanasuntokäytössä, eli tämä ei koske kaavoitettuja alueita. Mielestäni tämä pitäisi nyt seuraavassa vaiheessa ulottaa myös sinne, että voitaisiin tehdä myös vapaa-ajanasuntoalueille, kaavoitetuille alueille tällaisia yleisempiä päätöksiä yhdellä päätöksellä, että kiinteistöjä voidaan muuttaa vakinaiseen käyttöön.

Tässä esityksessä siis myös ely-keskusten toimintaa uudistetaan, viedään siihen suuntaan, että viranomaiset mieluumminkin tukevat toisia viranomaisia. Ja myös sitten isona merkittävänä asiana vähittäiskaupan suuryksiköiden kokoraja nostetaan 2 000 kerrosneliömetristä 4 000 kerrosneliömetriin sekä poistetaan velvoite osoittaa maakuntakaavan keskustatoimintojen alueella vähittäiskaupan suuryksiköiden enimmäismitoitus. Lisäksi tällä esityksellä luovutaan velvoitteesta ottaa huomioon kaupan laatu sijoitettaessa vähittäiskaupan suuryksikkö muualle kuin keskusta-alueelle. Ja tällä nimenomaan halutaan lisätä kaupan kilpailua ja avata kauppojen tuloa myös sinne keskusta-alueille. Toisaalta se paras tieto maankäytöstä kuitenkin lopulta on siellä paikallisesti, ja siihen suuntaan tässä nyt tätä viedään.

Arvoisa puhemies! Kokoomus esitteli siis 66 lisätoimenpidettä paremman ja sujuvamman maankäytön ja paremman ja laadukkaamman rakentamisen ja asumisen puolesta. Tässä maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisessa on hyvä vielä ottaa ainakin yksi tai kaksi kierrosta tällä hallituskaudella, kun nyt hyvään vauhtiin on päästy. Kun puheeni aloitin, niin kerroin, että meidän rakentaminen toimii nyt talouskasvuveturina, ja sen veturin vauhtia on hyvä nyt vauhdittaa entisestään.

14.09 Riitta Myller sd: Arvoisa puhemies! Aivan ensiksi teen vastalauseen 1 mukaisen hylkäysesityksen, ja seuraavaksi sitten perustelen, miksi näin.

Tässä edeltävä puhuja antoi ymmärtää, että tällä maa- ja rakennuslain muutoksella olisi jotakin tekemistä asuntorakentamisen vauhdittamisen kanssa. Näinhän ei ole. Tämä pääasiassa koskee maaseutumaisia alueita ja toisaalta kaupan suuryksikköjen rakentamisen väljentämistä. Sen sijaan olisi äärimmäisen tärkeitä, että me tekisimme sellaisia toimenpiteitä, että joustavoittaisimme kaavoitusta nimenomaan rakentamisen näkökulmasta, niin että rakentaminen ja liikenneyhteydet toimisivat paremmin yhteen. Ja kiitos liikenneinvestointien, jotka on viimeisen kymmenen vuoden aikana Suomessa tehty, nyt rakentaminen on vauhdittunut, ja niistä on kyllä ihan hyvä läpileikkaus muun muassa tuon lentokentän ympärille rakennetun radan kohdalla esimerkiksi Vantaalla.

Mutta jos asumisesta ja kohtuuhintaisesta asumisesta puhutaan, yksistään näillä investoinneilla ei kohtuuhintaista asumista ratkaista. Sitä varten täytyy tehdä aivan erilaisia asioita, ja silloin on kysymys sen järjestelmän muuttamisesta, joka meillä tällä hetkellä on, sellaiseksi, että varmistetaan, että yhteiskunnan tuki menee ainoastaan omakustannusvuokrahinnalla rakennettaviin asuntoihin. Nythän tämä hallituksen linja on se, että gryndereitä tuetaan näillä kymmenen vuoden korkotukimalleilla.

Sitten tässä myös haukutaan todella väärää puuta, jos arvioidaan, että byrokratiaa puretaan ja normia puretaan sillä, että ely-keskuksilta viedään valitusoikeus kuntien lainvastaisiin kaavoihin. Ely-keskukset ovat tehneet noin 4 prosenttia kaikista valituksista, ja niistä 80 prosenttia on menestynyt, eli on ollut hyvin tärkeitä, että ely-keskuksilla on ollut tämä

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

väline käytössään. Sillä on nimenomaan ehkäisty se, että kunnissa ei ole tehty lainvastaisia kaavoja. Eli kun täällä puhutaan yleisesti valitusten hidastavasta vaikutuksesta, niin nyt haukutaan todellakin väärää puuta. Se ongelma ei ole ollut siellä ely-keskuksissa. Päinvastoin, niissä on varmistettu se, että kunnat toimivat lain mukaan ja että kaikkia kohdellaan tasapuolisesti.

Jos joku asia tässä koskee kaupunkiseutuja, niin se on tämä yleiskaavan käyttö rakennuslupan perusteena, ja tässä on valitettavasti isoja vaaroja sen suhteen, että näille alueille, joissa rakentamispaine on kova, rakennetaan hätiköiden, ilman detaljikaavaa, ja silloin helposti tulee suttu: heikkoja rakennusalueita, ei ole mietitty tarkoin sitä, mitkä ovat ne virkistysalueet, mitkä ovat liikenteen ja mitkä ovat asumisen toiminnan alueet. Näissä pitäisi ehdottomasti olla tarkkana, että teemme sellaista asuinaluetta, joka kestää katsoa ja kokea, asua vielä kauan.

Tässä esityksessä myöskin — jos verrataan sitä siihen, että ely-keskuksilta poistetaan oikeus valvoa kaavojen laillisuutta ja se siirretään kuntalaisille, sehän sanotaan täällä suoraan, että kuntalaisten tehtävä on tulevaisuudessa valvoa, että kunnat tekevät lainmukaisia kaavoja — samalla kuitenkin mahdollistetaan se, että jopa asemakaavan tasoiset kaavat tehdään joko lautakunnissa tai hallituksissa. Eli ne eivät tule välttämättä edes valtuustotasolla käsittelyyn, ja tällöin on kyllä erittäin suuri ristiriita kuntalaisten mahdollisuuksissa valvoa.

Tämä maankäyttö- ja rakennuslaki tarvitsee muutoksia, mutta ne pitää tehdä yhtenäisesti, niin että tästä rakentamisen perusteena olevasta maankäytöstä tulee johdonmukaista, se kohtelee eri asuinalueita, eri maanomistajia tasapuolisesti, se mahdollistaa vapaa-ajan- ja virkistystoiminnan, ja sen vuoksi olemme edellyttäneet, että nämä muutokset tapahtuvat kokonaisuudistuksen puitteissa, eivät näin pirstaleisesti. [Olavi Ala-Nissilä: Eli mitään ei saa tehdä?]

Hyvin suurta kritiikkiä on tullut myös tähän kaupan suuryksikön säätelyn muuttamiseen, ja tämän on arvioitu paitsi hajauttavan kaupunkirakennetta myöskin vievän palveluja sieltä haja-asutusalueilta, niin kaupunkien lähiöistä kuin sitten maaseutualueilta. En usko, että tämä on ollut erityisestikään keskustapuolueen tai perussuomalaisten tavoite tätä muutosta tehtäessä, tai jos näin on, kuulisin sen mielelläni.

14.16 Silvia Modig vas: Arvoisa rouva puhemies! Tämä maankäyttö- ja rakennuslaki, jota nyt ollaan muuttamassa jo kuudennen kerran tällä kaudella, on yli 20 vuotta vanha, ja sitä on vuosien saatossa muuteltu moneen otteeseen. Olin hyvin yllättynyt, että kokoomuksesta toivotaan, että tehtäisiin vielä useampi tämmöinen silppukierros tämän kauden aikana. Te olette hyvin yksin tämän näkemyksen kanssa onneksi, ja onneksi ympäristöministeriössä on havahduttu siihen, mitä ympäristövaliokunta on moneen kertaan peräänkuuluttanut: maankäyttö- ja rakennuslakiin pitää saada kokonaisuudistus, jotta se voidaan tuoda sille tasolle, että se vastaa tämän päivän tarpeisiin.

Kokoomuksen puheenvuorossa kannettiin myös huolta valitusten määrästä ja niitten hitauteista. No tässä nyt esitetään, että yleiskaavan perusteella voitaisiin antaa rakennuslupa. Se jos mikä lisää tulkintaerimielisyyksiä ja sen kautta voi johtaa aivan päinvastaiseen kuin mihin tällä pyritään. Elikkä itse asiassa nämä prosessit saattavat pidentyä vielä lisää, ottaen vielä huomioon sen heikentävän vaikutuksen yhdyskuntasuunnitteluun.

Suurin muutoshan tässä on kaupan suuryksikön osalta, mikä valitettavasti toimii yhdyskuntarakennetta hajottavasti, kun suuryksiköt palaavat taas sinne peltomarketeiksi. Se ke-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

hitys, jonka Jan Vapaavuori aikoinaan torppasi ja keskusta haluaa tuoda takaisin, tarkoittaisi esimerkiksi Helsingin näkökulmasta sitä, että eihän oikeasti kasvavaa suurkaupunkia voi rakentaa sen pohjalta, että se perustuisi yhä kasvavaan autoilun tarpeeseen. Toimivan yhdyskuntarakenteen täytyy nojata toimivaan, aidosti houkuttelevaan joukkoliikenteeseen.

Kannatan, arvoisa puhemies, edustaja Myllerin ehdottamaa hylkystä.

14.18 Eeva-Maria Maijala kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me hallituspuolueiden edustajat olemme hallitusohjelman mukaisesti erittäin tyytyväisiä tähän maankäyttö- ja rakennuslakiesitykseen, mikä tässä on. Tämä tosiaan purkaa byrokratiaa ja vaikuttaa todella paljon asioihin: ne menevät jatkossa jouhevammasti ja toimivammin. Tämä on justinsa sitä, mitä pitää tässä ajassa ja hengessä tehdäkin.

Kaksi edellistä puheenvuoroa oli, että tätä ely-keskusten valitusoikeutta ei olisi saanut rajata. Tässä on toimittu juuri niin kuin pitää tehdäkin: niin että nyt me pystymme yhdessä keskustelemaan ely-keskusten kanssa. Kunnilla on osaavaa porukkaa. Meidän pitää pysyä luottamaan siihen, että kunnissa tehdään järkeviä päätöksiä. Yksittäisillä henkilöillähän säilyy valitusoikeus, jos valitusoikeutta tarvitsee käyttää. Mutta ely-keskusten henkilöiden kanssa keskustellaan yhdessä, neuvotellaan ja jutellaan yhdessä, eikä keskitytä pelkästään valittamiseen.

14.19 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti näin voi tapahtua sellaisessa maailmassa, joka rakentuu mielikuvien varaan. Ely-keskuksethan lakkaavat olemasta maakuntauudistuksen jälkeen, ja maakunnille ei ole tässä suhteessa annettu näitä tehtäviä. Esimerkiksi korkein hallinto-oikeus on hyvin kriittisesti suhtautunut siihen, vähennetäänkö tällä esityksellä byrokratiaa ja sujuvoitetaanko sillä näitä käytänteitä, koska jää niin paljon epäselviä kohtia. Että ensin pitää miettiä, onko ylipääntensä valitusoikeutta ja kenellä se valitusoikeus on, ja ratkaista tämä, ja sen jälkeen voidaan sitten lähteä vasta siihen varsinaiseen valitukseen.

Pidän myöskin huonona sitä, että tätä avoimuutta vähennetään kunnissa samaan aikaan kun kuntalaisille säilytetään valvontatehtäviä.

Puhemies Maria Lohela: Pyydettyjä vastauspuheenvuoroja oli sen verran monta, että pyydän, että varaatte ne nyt painikkeen kautta, niin kaikki tulevat varmasti huomioiduksi.

14.20 Sirkka-Liisa Anttila kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tiedämme, että valituksissa makaa tälläkin hetkellä erittäin suuri määrä investointeja, jotka lähtisivät käyntiin, jos niistä ei olisi valitettu. Tässähän luodaan nyt käytäntö, jossa viranomaisten toivotaan neuvotteluteitse hakevan sen ratkaisun asian valmisteluvaiheessa eikä niin, että valituksilla haetaan sitten oikeutta. Minusta vähintään, mitä valtion viranomaisilta ja yleensä viranomaisilta voidaan edellyttää, on se, että tehdään keskenään yhteistyötä eikä toinen vahdi toisen tekemisiä vaan siinä samassa pöydässä käydään nämä neuvottelut. Tätä taustaa vasten tämä on aivan oikea toimenpide ja vähentää myöskin byrokratiaa. Mikä on tärkeintä, meidän pitää päästä kulttuuriin, jossa asioita voidaan ratkoa ilman, että aina pitää valittaa.

14.21 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin tästä maa- ja rakennuslain kokonaisuudistuksesta: Se on todellakin ministeriössä jo valmis-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

teilla. Se on iso urakka, ja tällä vaalikaudella se ei sieltä tule, mutta se on kyllä tulossa, kuten Silvia Modig tietää valiokunnan kuulemisista. [Silvia Modig: Mikä on kokoomuksen linja nyt sitten?] — Että kokonaisuudistus tehdään.

Sitten toinen kysymys: esimerkiksi uusiutuvaan energiaan tässä otetaan kantaa. Yhtenä esimerkkinä sanon esimerkiksi aurinkopaneelit, joiden asentaminen helpottuu huomattavasti tämän lain myötä. Eikö olekin hienoa, että saamme uusiutuvaa energiaa jokaiselle, joka sitä haluaa kunnissa käyttää, helpommin käyttöön?

Tässähän, että kaavoista tämä valitusoikeus muuttuu, on takana oppositiolla ajatus, että kuntatyöntekijöihin ei luoteta. Sehän on aivan ihmeellistä. Tämähän on suorastaan uutinen: te ette luota kuntatyöntekijöitten valmisteluun.

14.22 Silvia Modig vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Kiurulle haluan todeta, että aurinkopaneelit todellakin ovat erittäin tervetullut uudistus mutta kokonaisuutena tämä lakipaketti on yhdyskuntarakenteen kannalta erittäin huono. Tämä tietysti riippuu siitä, mistä näkökulmasta me katsomme asioita, mutta kyllä maankäyttö- ja rakennuslaki pitää pystyä kirjoittamaan niin, että se palvelee elävää maaseutua mutta myös kasvavia kaupunkia. Kasvavan kaupungin näkökulmasta tämä ei ole toimiva, ja juuri sen takia ei ole suotavaa, niin kuin aiemmassa puheenvuorossa kokoomuksen edustaja Heinonen toivoi, että tekisimme vielä monta kierrosta tätä pientä silppu-uudistamista. [Sinuhe Wallinheimo: Kehitys kehittyi!] Nyt kuitenkin sitten kokoomuksen edustaja Kiuru sanoi, että kannatetaan kokonaisuudistusta. Kumpi se nyt on se kokoomuksen linja, silppua vai kokonaisuudistusta? Siitä me olemme yhtä mieltä kaikki, että kokonaisuutena maankäyttö- ja rakennuslaki tarvitsee päivityksen vastatakseen tämän päivän haasteisiin.

14.23 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On aivan erinomainen asia, että maankäyttö- ja rakennuslakia uudistetaan suuntaan, jossa byrokrati-aa puretaan, niin kuin hallitusohjelmaan on merkitty. On aivan turhaa maksaa siitä, että joku valittaa ja saa valitusoikeuden sillä perusteella, että hän on eri mieltä asiassa. Maan omistamiseen tai vuokraoikeuteen liittyy aina rakennusoikeus. Jos joku haluaa rakentaa kodin, niin siitä on pitäisi onnitella, että hieno asia, eikä niin, että kaivetaan kaikki keinot, jotta yritetään estää se rakentaminen. Meillä on tällä hetkellä Suomessa lähes 3 miljardin euron edestä hankkeita, jotka seisovat sen takia, että valituksia on tehty ja ne ovat tuolla pitkän maailmaa odottamassa ratkaisua. Tätäkö todella esimerkiksi demarien linja on, että me emme niitä työpaikkoja saa luoda lisää vaan annamme sitten mahdollisuuden kaiken maailman äänkyröille tehdä valituksia ja estää työpaikat? Eihän tässä mikään maailma ole menossa piloille, kun rakennamme uutta ja korjaamme entistä. Se on erittäin hyvä asia. Esimerkkinä edustaja Kiurun mainitsema aurinkokeräimien laittaminen ympäri Suomea eri paikkoihin on erittäin kannatettava asia. Vastustatteko te tätäkin? [Puhemies koputtaa] En usko.

14.24 Ben Zyskowiec kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Modigille pitää vastata, että kysymys ei ole joko—tai. Ei ole siis kyse siitä, tehdäänkö osittaisuudistuksia vai tehdäänkö kokonaisuudistus, vaan kyse on sekä—että. On järkevää valmistella tätä kokonaisuudistusta, niin kuin täällä on puhuttu, mutta joskus käy niin, että kun tehdään oikein laajaa kokonaisuudistusta, sitä sitten odotetaan vuosikausia, eikä mitään ta-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

pahdu. On perusteltua, että sinä aikanakin voidaan tehdä osittaisuudistuksia, joilla kaikkien eniten puututaan näihin akuutteihin ongelmiin.

Itse olisin tuonut esiin näihin valituksiin liittyvät estot tai itse asiassa niiden puuttumisen. Usein sanotaan, että aina kannattaa valittaa. Kuitenkin voitaisiin ajatella, että oikeudenkäyntimaksujen kautta tai jopa kuluriskin kautta puututtaisiin sellaisiin ilmeisesti vain vahingoittamis- tai pitkittämistarkoituksessa tehtyihin valituksiin.

14.25 Martti Mölsä ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Otan kantaa tuohon edustaja Modigin tuomaan tilkkutäkkiasiaan. Jatkuva muutos maankäyttö- ja rakennuslakiin on tietenkin yhteiskunnan muutoksista johtuvaa myös, mutta täytyy muistaa historiaa hieman: 90-luvun taitteessa vihreät olivat hallituksessa, ja niitä, jotka olivat ministereitä silloin, löytyy tästä eduskunnasta. Silloin kaikki vastuu viranomaisilta, suunnittelijoilta ja vastaavilta työnjohtajilta siirrettiin rakennushankkeeseen ryhtyvälle, eli ilmeisesti silloin ei ihan onnistuttu tässä maankäyttö- ja rakennuslaissa niin täydellisesti, että ei tarvittaisi jatkuvasti tämmöistä muutosta.

Muistetaan vielä sekin, että valta on pitkälti valvonnassakin siirtynyt. Se on vapaaehtoista edelleen: melko pitkälle rivitalon saa rakentaa valmiiksi ennen kuin tarvitaan valvoja, [Puhemies koputtaa] ennen kuin ostajat voivat nimetä valvojan, eli silloin kun yksi neljäsosa on asunnoista myyty, [Puhemies: No niin, aika täynnä!] tulee vasta valvonta kuvioihin.

14.26 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me olemme tämän kauden aikana nähneet monesti hallituspuolueilta kaksilla rattailla ratsastamista. Toisaalta vaalikentillä sanotaan, että ei rahaa Kreikkaan, ja samaan aikaan hyväksytään tukipaketteja täällä eduskunnassa. Toisaalta lupailaan ammatillisen koulutuksen leikkauksen uudelleenarviointia, ja sitten tyrmätään itse omat esitykset. Näitä on totuttu näkemään perussuomalaisilta ja keskustalta, mutta tämän käsittelyn keskeinen uutinen on se — kun kuntavaalitkin ovat tässä päällä — että kokoomus jos joku nyt ajaa kaksilla rattailla: Samaan aikaan kun kuntavaaleissa lämpimästi puhutaan kaupungistumisen ja tiiviin kaupunkirakenteen puolesta, nyt täällä on käsittelyssä lakiesitys, jossa Vapaavuoren järkevästä kaupunkipoliittisesta linjasta ei ole edes muistoakaan jäljellä. [Pauli Kiuru: Äänestä Vapaavuorta!] Hajautetaan kaupunkirakennetta, palataan tähän cowboykapitalismiin, jota muun muassa Vapaavuori tiiviisti kritisoi. Voi sanoa, että jos näissä vaaleissa äänestää kokoomusta, ei tiedä mitä saa.

14.27 Harri Jaskari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt täytyy kyllä hiukan vastata edustaja Lindtmanille:

Ensinnäkin jos katsotaan tosiasioita tällä hetkellä, meillä on noin 2,9 miljardin euron hankkeita jonossa, 14 000 työpaikkaa siinä on jonossa. Jos puhutaan, että odotetaanpa kokonaisuudistusta, ja ilmoitetaan, että odotetaan taas pari vuotta, että nämä hankkeet menisivät eteenpäin. Olisiko hyvä tehdä niin, että tehdään ne välttämättömät uudistukset nyt ja saadaan hankkeita liikkeelle?

Ja sitten se kysymys, että nostetaan päivittäistavarakauppa 2 000:sta 4 000:een: Se on supermarket-tasosta, siinä ei puhuta mistään kaupan suuryrityksistä, kun meillä on velvoitteita myöskin sosiaalitulojen osalta tehdä näitä asioita eteenpäin. Nyt ei kyllä ole oikea

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

asetelma siitä. Tekin käynte, edustaja Lindtman, supermarketeissa. Ette te välttämättä käy hypermarketeissa ettekä te tämänkään jälkeen käy hypermarketeissa.

14.28 Olavi Ala-Nissilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työ muuttuu ja maailma muuttuu, me olemme todellakin tämmöisestä voimakkaasta sääntelystä, standardien maailmasta digitalisaation myötä siirtymässä vähän erilaiseen maailmaan, jolloin pitää mahdollistaa monia asioita. Tämmöinen vanha sosiaalidemokraattinen ylisääntely maailma tulee pikkuhiljaa häipymään, ja me siirrymme uudenlaiseen maailmaan.

On hyvä, että hallitus on purkanut jo ainakin 303 normia ja enemmän. Ja tässä on erittäin tärkeästä uudistuksesta kysymys. Kuten edustaja Jaskari sanoi, on lähes 3 miljardia valitusta erilaisten sääntelyjen takana. Myöskin ministeriöt valittavat toistensa päätöksistä, se on aivan älytöntä. Meidän täytyy saada nyt Suomi nousuun, niin kuin se on nyt lähtenyt nousuun, eikä tämä sosiaalidemokraattinen paikalleen jämähtänyt ajattelu enää vie Suomea eteenpäin.

14.29 Veronica Rehn-Kivi r (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arkkitehtinä tietysti kannatan sitä, että rakennetaan.

Mutta tässä on puhuttu valitusoikeudesta, ja minun nähdäkseni tässä lakimuutoksessa puututaan vain elyyn, rajoitetaan elyn valitusoikeutta, eli kansalaisilla edelleen on valitusoikeus. [Välihuuto] — Kyllä. — Ja nähdäkseni myöskin kansalaiset ovat luottaneet siihen, että ely valvoo tätä lainmukaisuutta kaavoissa. Ja nyt tämä valvontavastuu siirtyy kansalaisille, mikä minun mielestäni ei ole oikein.

Sitten on myöskin puhuttu siitä, että kun neuvotellaan etukäteen, niin päästään näistä turhista valituksista. Se olisi ihan hyvä, mutta ihan niin kuin edustaja Myller täällä totesi, niin kenen kanssa tästä neuvotellaan, kun elyjä ei enää ole olemassa.

14.30 Sinuhe Wallinheimo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä lait kehittyvät ajan mukana, ja kyllä tämä muutos on pysyvä. Edustaja Heinonen täällä sanoi, että tarvetta olisi ehkä pidemmällekin meneviin toimiin, itse olen henkilökohtaisesti samaa mieltä — puhutaan siis asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen helpottamisesta, yhden luokun periaatteen toteuttamisesta, lupaprosessien palvelulupa-asioista, asuntojen vähimmäiskoosta luopumisesta, rullaavasta kaavoituksesta, parkkipaikkanoormeista jne. Kyllä täällä on paljon vielä tekemistä, ja kuten tässä on mielestäni hyvin sanottu, tämä laki on semmoinen, joka kehittyy ajan myötä, ja meidän pitää tämän kanssa elää ajassa.

14.31 Harri Jaskari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Liittyen näihin valituskäytäntöihin: Ei välttämättä ole kysymys siitä, että pyritään estämään valituksia, mutta on usein tapahtunut sellaista, että on tietyllä tavalla ensin neuvoteltu asioista ja...

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Jaskari, anteeksi, pyydän puhumaan tännepäin, niin äänikin tulee mikrofoniin.

Kiitoksia, arvoisa puhemies! — On usein puhuttu siitä, että ensin on neuvoteltu asioista ja sitten voi olla, että itse asiassa samojen yksiköiden toinen, tietty osasto tekee valituksen tai ely tekee tai avi tekee valituksen sitten elyn puolelta, vaikka ensin on neuvoteltu. Sil-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

loin täytyisi päästä siihen etukäteisnäkemykseen asiasta, ja sitten sopia siinä. Että ei olla ensin hiljaa ja sitten valitetaan myöhemmin.

14.31 Kari Uotila vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun puhutaan säätelyn purusta, niin siihen voi laittaa kaksi ulottuvuutta. Jos puhutaan vaikka vähittäiskaupan sijoittumisesta ja normeista, puhutaan supermarketista tai hypermarketista, niin voi olla kaksi ulottuvuutta. On se yhdyskuntarakenne: kannattaako palveluja, myöskin kaupan palveluja, keskittää niin, että ne ovat hyvien joukkoliikenne-, mieluummin raideliikenteen yhteyksissä tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa, varsinkin kasvukeskuksissa? Minusta se on järkevää, se on kestävä kehityksen mukaista toimintaa. Vapauttamalla rakentamista enemmän tätä vahvuutta heikennetään. Toinen on yrittäjien keskinäinen asema. Puhutaan aukioloaikojen vapauttamisesta tai muista, niin kyllähän siinä niin on, että pieniä yrittäjiä, kivijalkakauppiaita, kepitetään, kuritetaan ja samaan aikaan suuria yksiköitä ja niiden pyörittäjiä suositaan. Kyllä tässä on myöskin tällaista elinkeinoelämän sisäistä suosimista, [Puhemies koputtaa] kun normienpurkutalkoiden merkeissä näitä asioita muutetaan.

14.33 Ari Torniainen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt tässä hallituksen esityksessä annetaan kunnille ja kuntapäättäjäille enemmän oikeuksia ja valtaa myöskin päättää oman kunnan asioista. Minusta se on hyvä asia. Ihmettelen, että SDP vastustaa tätä, ei luota kuntapäättäjiin ja kunnan virkamiehiin, että he osaisivat laatia sellaisia kaavoja, joita kunta tarvitsee.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus tarvitaan, mutta me kaikki tiedämme, että se on pitkä prosessi. Edellinen vaihe taisi viedä noin yhdeksän vuotta, ja sen takia tämä hallituksen esitys on nyt tärkeä. Esimerkiksi Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto on sanonut, että tämä uudistus tuo menettelyllisiä ja sisällöllisiä helpotuksia maankäytön suunnitteluun ja helpotukset nopeuttavat kaavaprosesseja ja edistävät asuntorakentamista. Mahdollisuus asemakaavan vaiheittaiseen laatimiseen on perusteltu, ja sitä kautta myöskin tämä hallituksen esitys on perusteltu.

14.34 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan tehdä hyvin selväksi, että niin kuin tässä meidän vastalauseessammekin lukee, tavoitteet vähentää sääntelyä ja edistää elinkeinoelämän edellytyksiä saada investointeja mahdollisimman nopeasti ovat kannatettavia. Aivan erinomaista. Tätä tavoitetta me tuemme, ja haluan sen tässä selvästi sanoa, mutta ongelma on se, että tämä hallituksen oma esitys itse asiassa jopa lisää byrokratiaa, lisää valituksia ja hajauttaa yhdyskuntarakennetta. Petteri Orpo kaikissa vaalipaneeleissa lämpimästi puhuu hallitun yhdyskuntarakenteen puolesta, mutta itse asiassa nämä keskustalaisten puheenvuorot täällä tänään itse asiassa juuri paljastavat sen kiusallisen toiseikan, edustaja Zyskowicz, että te ajatte tässä täysin kaksilla rattailla. Tämän esityksen ongelma on se, että se hajauttaa yhdyskuntarakennetta, lisää valituksia, kun yleiskaavaa voidaan rakennusluvan perusteella käyttää. Siellä tarvittaisiin asemakaavoja ja järkevää yhdyskuntarakennetta. Tämä on juuri kaikki päinvastoin, mitä esimerkiksi täällä Helsingissä puhutaan. Edustaja Zyskowicz, [Puhemies koputtaa] tällaista kaksilla rattailla ajamista kokoomukselta ei ole nähty.

14.35 Pauli Kiuru kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Arvostamani edustaja Lindtman syyttää kokoomusta kaksilla rattailla ajamisesta. Syytöksiä taisi tulla

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

myös keskustalle. Kysyn teiltä, edustaja Lindtman: ettekö te aja kaksilla rattailla tai peräti kolmilla? Yksi ratas on se, että te haluatte ostovoimaa kansalaisille lisää. Mekin haluamme sitä lisää. Toisaalta te haluatte jarruttaa kaupan suuryksikköjen sijoittumista, vapaampaa päätöksentekoa ja sitä kautta tehokkaampaa toimintaa, joka väijäämättä näkyy myös... [Sinuhe Wallinheimo: Ruuan hinnassa!] — Ruuan hinnassa, kuten edustaja Wallinheimo tässä kuiskasi. — Kumpaa te nyt haluatte: haluatteko te ostovoimaa lisää vai haluatteko ostovoimaa vähemmän? [Olavi Ala-Nissilä: Demarien ratas on ihan paikallaan, ei liiku mihinkään!]

14.36 Riitta Myller sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti mainitut edustajat, jotka täällä ovat juuri käyttäneet puheenvuoroja, voivat ratsastaa aika monilla rattailla.

Mutta liittyen vaikka kaupan suuryksiköihin ja niitten väljempään perustamiseen esimerkiksi Kuntaliitto on omassa lausunnossaan sitä mieltä, että tämä muutos heikentää kuntien mahdollisuutta ohjata tarvittaessa kaupallisten palvelujen sijoittumista yhdyskuntarakenteessa eli tässä estetään kuntien päätöksentekoa eikä paranneta.

Toisaalta on ollut mielenkiintoista kuunnella täällä sitä, että sosiaalidemokraatteja on täällä arvioitu, ja sanon, että me olemme laillisuuden puolella sen takia, että ely-valitukset ovat kohdistuneet pelkästään laillisuuteen, kaikista valituksista 4 prosenttia. 80 prosenttia näistä valituksista on menestynyt. Kun täällä puhutaan, että asiat seisovat valitusten takia, ne ovat joitain muita valituksia, eivät näitä laillisuuteen [Puhemies koputtaa] liittyviä valituksia.

14.37 Arto Pirttilahti kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Demareitten rattaissa taitaa toinen pyörä olla jumissa. Se vain kääntyy tuonne ei-suuntaan koko ajan, kaartaa, kaartaa sinne päin koko ajan. [Pauli Kiuru: Käsijarru päällä!] — Kyllä, vähintäänkin.

Mutta tähän itse asiaan. Tässä on aivan oikeita elementtejä, esimerkiksi maisematyöluvat. Kaikkiin maisematyölupiin, mitä on haettu, aina on saatu lupa. Mitä semmoisella luvalla on merkitystä sitten enää, kun aina saadaan lupa? Esimerkiksi puitten poisto kaava-alueella, on ihan hyvä, aivan loistava asia, että se puretaan. Aurinkopaneelit tulivat asiana.

Tätä ely-keskuksen asiaa on tässä myös vatkattu. Ihan käytännössähän ely-keskuksen virkamiehet ovat aina uhanneet kuntien virkamiestä tällä, että he valittavat, jos ette tee näin ja näin. Tämä uhka on siellä paljon pahempi ollut, kuin miten oikeasti on toimittu, mutta siellä on siis virkamiehillä semmoinen oma päätäntävalta, se ei ole välttämättä edes lainmukaisuutta, vaan virkamiehen oma mentaliteetti ohjaa heitä käyttämään tätä valtaa väärin. Aivan oikein, että tämän jälkeen tässä tehdään neuvottelumenettely, keskustellaan asioista eikä lähdetä viemään, riitauttamaan niitä. Eivätkö ne virkamiehet keskenään voi näistä asioista sopia? [Riitta Myller: Kenen kanssa ne keskustelee?]

Puhemies Maria Lohela: Ja vielä edustajat Tolppanen ja Hoskonen, ja sitten puhujalistaan. — Edustaja Tolppanen.

14.38 Maria Tolppanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä kai tässä asiassa on lähtökohta se, että jos ollaan tekemässä sellaista esitystä, joka on lainvastainen,

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

niin siihen on silloin syytäkin puuttua jo siinä vaiheessa, sanoa, että jos teette näin, niin silloin me valitamme. On syytä noudattaa lakia tässä.

Minä ihmettelen tässä keskustelussa suunnattomasti, että täällä käytetään tällaisia yhdeksän vuoden valituskierroksia. Tiedän, että niitä on olemassa. Niitä on olemassa, mutta ei sellaisen valituskierroksen purkamiseen lakia tarvita. Siihen tarvitaan käytäntöjen muuttamista. Siihen tarvitaan kuntapäätäjien toimia ja siihen tarvitaan virkamiesten toimia, mutta ei lakia. Me olemme täällä sitä varten, että meidän pitäisi säätää lakeja, joita on helppo noudattaa. Sellaisia lakeja, joita ymmärretään, kun luetaan lakikirjasta, mitä se tarkoittaa. Ja se on tässä asiassa myöskin yksi villakoiran ydin. Lakia on noudatettava.

14.39 Hannu Hoskonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Pirttilahti kuvasi oivallisesti sitä, että kun ely-keskuksen virkamies toteuttaa omia henkilökohtaisia mieltymyksiään ja on sitä mieltä, että maaseudulle ei pidä rakentaa, niin silloin hän ilmoittaa, että me valitamme tästä teidän luvastanne. Näitä esimerkkejä [Riitta Myller: No jos se on laiton!] pystyisi luettelemaan valtavan määrän, joilla joku virkamies tahallaan estää rakentamisen. — Jos joku haluaa rakentaa kodin vaikka nyt Ilomantsiin tai Kiteelle tai minne vaan tai kesämökin muuttaa pysyväksi asumukseksi, se varmasti on laillinen oikeustoimi, eikä sillä haluta mitään pahaa kenellekään. Joku haluaa elää jossakin ja olla onnellinen. Mitä pahaa siinä on? [Riitta Myllerin välihuuto]

Kerron yhden esimerkin edustaja Myllerille, mitä tämä teidän näkemyksenne tästä valittamisesta on. Ilomantsiin kun rakennettiin voimalaitosta, niin siinä yhteydessä muuan känkäränkkä kaveri valitti siitä, kun ei muuta voinut enää keksiä... [Riitta Myllerin välihuuto] — Hän valitti siitä asiasta sillä perusteella, että kysymyksessä on huumetehdas, [Riitta Myller: Ei ole mitään tekemistä tämän kanssa!] ja sai tämän hankkeen pysäytettyä kahdeksi vuodeksi. Maksoi monta miljoonaa euroa, ja te täällä olette vaatimassa mitä mielikuvituksellisimpia valituskeinoja. Lopettakaa, hyvät ihmiset! Ettekö te todella halua [Puhemies koputtaa] viranomaisten oikeuksia vähemmäksi ja työpaikkoja lisää?

Puhemies Maria Lohela: Ja sitten puhujalistalle: edustaja Wallinheimo.

14.41 Sinuhe Wallinheimo kok: Arvoisa puhemies! En ollut viime viikolla todellakaan paikalla, kun tämä hallituksen hyvä esitys oli ensimmäisessä käsittelyssä, joten ajattelin vielä sanoa muutaman sanan. Tämä esityshän on nimenomaan norminpurkuesitys, eli sillä omalta osaltaan taas helpotetaan suomalaisten arkea ja parannetaan suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä. Esimerkiksi kaupan suuryksikkösäätelyä helpotetaan ja hyvä niin.

Silti, kuten jo tuossa sanoin aikaisemmin, tarvetta pidemmällekin menevälle maankäytön ja rakentamisen sääntelyn uudistamiselle olisi. Hyviä esityksiä asumisen hintaa alentavista ja kaavoituksen sujuvoittamista lisäävistä toimista on kuultu niin kokoomukselta, keskustalta kuin vaikkapa Kilpailu- ja kuluttajavirastolta. Puhutaan siis asuntojen käyttötarkoituksen muuttamisen helpottamisesta, yhden luukun periaatteen toteuttamisesta, lupaprosessien palvelulupauksesta, asuntojen vähimmäiskoosta luopumisesta, rullaavasta kaavoituksesta tai parkkipaikkainormista joustamisesta alueilla, joissa oman auton käyttö ei ole toimivan joukkoliikenteen ansiosta pakollista. Nämä esitykset olisikin siis syytä pitää mielessä suunnitellun maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

14.42 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! En varmaan ole hirveän väärässä, jos totean, että ennen viime eduskuntavaaleja lähes kaikki puolueet ehdottivat ja nostivat erilaisissa vaalikoneissa erityiseksi muutostarpeeksi kaavoituksen sujuvoittamisen, ja toinen asia oli valittamisoikeuden tarkastelu, jotta nämä valitukset vähenisivät. Nyt tässä ollaan toteuttamassa näitä kaikkien puolueiden yhteisiä toiveita.

Ehkä tämä ei ole paras mahdollinen esitys, mutta ainakin selvästi mennään eteenpäin kaavoituksen osalta. Olen ihan vakuuttunut, että nämä monet osa-alueet täällä, joissa nyt tapahtuu selkeätä lieventämistä, tulevat helpottamaan elämään Suomessa. Omassa kotikaupungissani Espoossa kaavoitus on todella hidasta, jäykkää. En tiedä miksi, mutta ei ole ollenkaan yllättävää, että jokin kaavoitus vaatii lähes viisi vuotta aikaa, ennen kuin sinne päästään rakentamaan juuri näiden kankeiden ja lainsäädännön mahdollistamien valitusten ynnä muiden teiden käyttämisestä johtuen, joten ilolla tervehdin tätä muutosta ja onnitelen hallitusta hyvästä esityksestä, vaikka oppositiossa olenkin. [Eeva-Maria Maijala: Kiitos!]

14.43 Mirja Vehkaperä kesk: Arvoisa rouva puhemies! Esitetty hallituksen esitys maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta on osoitus siitä, että hallitus on ottanut tosissaan norminpurkutyön ja sen etenemisen.

Nykyinen hallitus on listannut yli 303 purettua normia, joista luen kaksi: vähittäiskaupan suuryksikön kokoraja tuplattiin eli nostettiin 4 000 kerrosneliömetriin sekä tarvitaan toimenpidelupa aurinkopaneelien ja -keräimien asentamiseksi ja rakentamiseksi vain silloin, kun ne vaikuttavat merkittävästi kaupunkikuvaan tai ympäristöön. Molemmat näistä esimerkeistä sisältyvät esitettyyn maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseen.

Tulevaisuudessa asuminen, kaavoitus ja elinvoimaisuus tulevat olemaan uuden kunnan tärkeimpiä tehtäviä. Siksi me keskustassakin haluamme lisätä kuntapäättäjien asemaa ja päätösvaltaa juuri niissä tärkeissä asioissa, jotka tulevat olemaan tulevaisuudessa kuntapäättäjien päätösvallassa. Kaavoituksen sujuvoittaminen ja lupakäytänteiden helpottaminen on meidän kaikkien etu.

Otan kolme esimerkkiä.

Ensimmäinen on kuntien asemakaavan nopeat muutosmahdollisuudet silloin, kun kyseisellä alueella on yleiskaava, silti yleiskaava ei vanhene käsiin. Me pystymme siis paljon paremmin tulevaisuudessa reagoimaan elinkeinoelämän tarpeisiin, asumisen vauhdittamiseen tai jopa liikennehankkeiden nopeampaan toteuttamiseen. Tämä parantaa siis nykyistä tilannetta.

Toinen esimerkki on vapaa-ajanasuntojen muuttaminen pysyviksi asunnoiksi. Tätä on toivottu jo pitkään, ja nyt kunnilla on mahdollisuus itse määritellä nämä alueet, missä voidaan näitä vapaa-ajanasuntoja muuttaa vakinaiseen käyttöön. Ei tarvita siis suunnittelutarveratkaisuja tai poikkeamispäätöksiä. Voidaan edetä paljon ripeämmin.

Ministeri Vehviläinen on lanseerannut esityksen kaksoiskuntalaisuudesta, ja sitä selvitetään parhaillaan. Toivon, että myöskin tämä kaksoiskuntalaisuus ja sen mahdollisuudet etenevät eteenpäin.

Kolmantena esimerkkinä otan ely-keskusten roolin muuttumisen kaavoitus- ja valittamismahdollisuuksissa. Oppositio on laajasti epäillyt ely-keskusten tulevaa roolia ja valitellut itse sitä, että tämä valittamismahdollisuus kuntien kaavoista nyt menee pois. Mutta ely-keskusten roolin pitää tulevaisuudessakin olla virkamiestyön tekeminen ja etukäteisneuvottelut kuntien päättäjien ja viranomaisten kanssa. Tämä on äärimmäisen tärkeää työtä,

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

jota tehdään. Mutta valvontatehtävät ja valitusoikeudet siis muuttuvat ely-keskusten osalta, ja minun mielestäni parempaan suuntaan. Ely-keskuksilla on tulevaisuudessakin valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävässä kaavoissa ja asioissa tämä valittamis- ja valvontaoikeus, tähän säilyy, mutta näissä kunnan tärkeissä kaavoissa rooli muuttuu ja nyt hyvään suuntaan.

Yhdyn siihen kuoroon, joka toivoo, että maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus tehtäisiin lähitulevaisuudessa, ja olen ymmärtänyt, että ministeri on jo siitä jotain etukäteiskuulemista laittanut täytäntöön, ja tulemme kuulemaan tästä lisää. Kaavoitusta ja rakentamista, luvitusta pitää sujuvoittaa tulevaisuudessakin entistä enemmän vastaamaan kuntalaisten ja asukkaiden tarpeita. [Eduskunnasta: Kyllä! — Ben Zyskowitz: Edustaja Vehkaperä puhui asiaa, katsotaan puhuuko seuraava puhuja!]

14.48 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen on mielestäni yksi tämän kauden tärkeimpiä ja parhaimpia lakihankkeita, mitä hallitus on vienyt eteenpäin. Hallituksen esitys on hyvässä linjassa hallitusohjelman tavoitteiden kanssa, ja tämä hallituksen esitys on erittäin kannatettava.

Näin aluksi: Meitä suomalaisia moititaan siitä, että me kovin harvoin kiitämme, mutta minä nyt teen poikkeuksen ja kiitän erittäin lämpimästi edustaja Riitta Mylleriä hänen käyttämänsä puheenvuoroista, kun hän paljasti, miten hän suhtautuu maaseudun kehittämiseen ja maaseudun rakentamiseen. Se nyt tuli toivon mukaan maaseudun ihmisten tietoon, että edustaja Myller vastustaa kaikkea maaseudun rakentamista. Hän haluaa, että ylhäältä ohjattu yhteiskunta kehittyy ja vain yksi tai kaksi virastoa päättää, miten tässä maassa saa elää. Kiitos siitä, että hän toi nyt tämän kaikkien tiedoksi, ja toivottavasti tämä tieto leviää yleisemminkin Pohjois-Karjalan maakunnan alueella. Soisin sen olevan jopa huomisen päivän Karjalaisen etusivulla. Mutta eteenpäin.

Ensinnäkin tämä maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen avaa mahdollisuuden, että yleiskaavaa voidaan käyttää rakennuslupan perusteena joustavasti. Jos olemassa oleva kaava jo on, niin minkä takia me turhaan vielä viivytämme siten, että teemme kaavoitusta kaavoituksen päälle, hukkaamme rahaa ja ennen kaikkea vaikeutamme sen ihmisen elämää, joka haluaa rakentaa? On ihan sataprosenttisen varmaa, että jokainen koti tai jokainen kesämökki, joka tähän maahan rakennetaan, on näiden ihmisten aito halu tehdä niin, ja se edistää Suomen rakentumista paremmaksi valtioksi ja edelleen se tuo uutta työtä niin että pystymme tässä maassa elämään ja ansaitsemaan elantomme. Tämänkin olisi syytä muistaa.

Vapaa-ajan asumusten muuttaminen pysyviksi asunnoiksi on myös erittäin kannatettavaa ja tämän lakiesityksen yksi syvin ydin. Hyvin moni suomalainen tällä hetkellä haaveilee, että kun hänellä joskus on sitten aikaa, niin hän muuttaa kesäasuntonsa pysyväksi omakotitaloksi ja asuu siellä järvenrannalla tai joenrannalla tai lammenrannalla onnellista elämää ne loput vapaa-ajat, mitä hän on kovalla työllä hankkinut. Miksi Suomen eduskunta ei antaisi siihen mahdollisuutta? Kun esimerkiksi edustaja Myllerin puheenvuoroa kuunteli, tuli mieleen, että mikähän tässä menee nyt piloille, kun tällainen mahdollisuus ihmisille suodaan. Katson, että on erittäin hyvä asia, että näin toimitaan.

Suunnittelutarvealueiden ongelmanhan me kaikki tiedämme. Suunnittelutarvealueilla estetään kaupunkien lähellä rakentaminen tehokkaasti jopa vuosikymmeniksi, mikä on aivan epäoikeudenmukainen menettely siihen nähden, että kyllähän maan omistamiseen kuitenkin pitää liittyä oikeus rakentaa ja kehittää esimerkiksi elinkeinoa tai elinympäristöä.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

Se, että nyt tätä hommaa selkeytetään ja nopeutetaan systeemiä, on erittäin kannatettava asia.

Asemakaavoitusta joustavoitetaan, ja asemakaavoituksen joustaminen tarkoittaa sitä, että jos jollakin alueella halutaan joku asia muuttaa, se voidaan tehdä nopeasti ilman että koko kaavoitusprosessia käydään alusta asti läpi ja että se kestää vuosia valituksineen ja kaikkine mahdollisine projekteineen, mitä siihen liittyy.

Tällaiset byrokratianpoistamiskeinot, joita nyt hallitus esittää, ovat erittäin hyviä ja kannatettavia.

Ely-keskusten roolin rajaaminen pienemmäksi tässä asiassa ja valitusoikeuksien poistaminen on yksi parhaita ratkaisuja, mitä olla voi. Kannustankin niitä henkilöitä, jotka istuvat hallituksen puolivälineuvotteluissa nyt tässä lähiaikoina, viemään tätä samaa viestiä eteenpäin niin, että pääsemme jonakin päivänä vaikka tämän hallituksen aikana sellaiseen tilanteeseen, että kunnat aidosti päättävät rakentamisesta nopeasti, joustavasti ja ilman että tällaisia valtavia valitusrumbia kehitellään. Nehän maksavat tälle yhteiskunnalle miljardeja, ja siihen tällä yhteiskunnalla ei kerta kaikkiaan ole enää varaa. Toivon, että tässä asiassa edettäisiin puoliväliriihessä nyt niin, että pääsisimme ratkaisuun, jossa rakentaminen on todella nopeaa ja kunnan rooli selkeä.

Arvoisa rouva puhemies! Lopuksi vielä se, kun tässä keskustelussa on nostettu esille, että muka joku menee pilalle tai kaavoituksen ja yhdyskuntarakenteen tilanne heikkenee: Niinhän ei suinkaan ole. Kunnat käyttävät totta kai kaavoja suunnitellessaan ja ratkaisuja tehdessään niitä samoja insinööritoimistoja ja arkkitehtitoimistoja, hyviä suunnittelijoita, kuten kotikuntani Ilomantsikin tekee. Monesti olemme käyttäneet esimerkiksi Jaakko Pöyryn osakeyhtiön palveluita taikka Mikroliitin palveluita tai jotakin muuta valtakunnassa toimivaa, Ramboll oli esimerkiksi viimeksi mukana eräässä hankkeessa. Ovatko nämä huonoja toimijoita? Mielestäni eivät. Ne ovat erinomaisia asiantuntijoita, joilla riittää osaaminen ja taito. Eli ei senkään suhteen ole mitään pelättävää. Vain tällainen aatteellinen pelko vasemmistolla taitaa olla, että jos joku sattuisi kehittymään, niin se pitää jollakin keinoin estää.

Ja ihan viimeisenä tämä aurinkopaneelihomma: On erittäin hieno asia, että uusiutuvaa energiaa ja siihen liittyviä rakenteita pystytään nyt rakentamaan juohevasti ja nopeasti. Jos me kerran uusiutuvaan energiaan uskomme ja haluamme tätä maailmaa tehdä paremmaksi, niin kai niiden laitteiden asentamisenkin pitää helppoa olla, ettei niistäkään tarvitse korkeinta hallinto-oikeutta myöten tapella.

14.54 Martti Mölsä ps: Arvoisa rouva puhemies! Kuten jo useaan otteeseen on todettu, tämä esitys sisältää useita erityyppisiä muutosehdotuksia, joiden tavoitteena on sujuvoittaa ja vähentää kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvää sääätelyä, lisätä rakentamismahdollisuuksia sekä edistää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja toimivan kilpailun kehittymistä. Tähän hylkäysehdotuksen on tehnyt SDP yhdessä vasemmistoliiton kanssa. On käsittämätöntä, että etenkin demarit vastustavat muun muassa kuntien päätäntä- ja itsemääräämisoikeuden lisäämistä kuten myös sitä, että päätökset saattavat lisätä työpaikkoja kunnissa sekä haja-asutusalueilla. Puolestaan vihreät ovat jättäneet esitykseen pykälävastalauseen siten, että käytännössä se vesittäisi kaikki joustavoittamistoimenpiteet.

Perussuomalaisten mielestä kyseessä on tärkeä ja odotettu uudistus, jonka myötä moni asia helpottuu. Yritysten toimintaedellytykset paranevat, rakentaminen vauhdittuu, ja kunnat voivat sujuvammin kehittää aluettaan. Tämä auttaa etenkin haja-asutusalueita kehitty-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

mään ja saamaan lisää toimeliaisuutta omille alueilleen. Tätä siis SDP, vasemmistoliitto ja vihreät vastustavat. Tämä on mielestäni selvä viesti kunnille, maaseutuyrittäjille ja haja-asutusalueen asukkaille: [Jari Myllykoski: Ja Kuntaliitolle!] Suomen maaseutu tyhjäksi ääkiä. Samoin kuin edustaja Hoskonenkin totesi, kehotan kuntavaaleissa äänestäviä maaseudulla asuvia suomalaisia muistamaan tämän, kun valitsette ehdokkaan numeroa.

14.55 Ari Torniainen kesk: Rouva puhemies! Tämän maankäyttö- ja rakennuslain esityksen muutokset keventävät kaavoituksen ja rakentamisen byrokratiaa. On erittäin tärkeää, että kunnat, kuntapäättäjät, kunnan virkamiehet saavat enemmän päätösvaltaa maankäytön ja rakentamisen osalta, sillä siellä kunnissa kyllä tiedetään, mitä kunnat tarvitsevat. Rakentaminen helpottuu sekä taajaan rakennetulla asemakaava-alueella että myös yleiskaavan piirissä olevilla maaseutualueilla. Tässäkään asiassa ei pidä asettaa kaupunkeja ja maaseutukuntia ja maaseutua vastakkain, vaan molemmat täydentävät toisiaan. Asemakaavaa voi muuttaa jatkossa vanhentuneen yleiskaavan estämättä ja myös vaihteittain. Tämän avulla kunnat voivat reagoida nopeammin rakentamistarpeeseen ja täydennysrakentaminen sekä rakennusten käyttötarkoituksen muutokset helpottuvat ja paikallinen tuntemus otetaan paremmin käyttöön. Uskon, että tällä on vaikutusta kaupungeissa ja kunnissa myöskin. Myös yleiskaavaa voidaan jatkossa käyttää laajemmin rakennusluvan perusteena haja-asutusalueella. Yleiskaavaa voidaan käyttää rakentamista ohjaavana kaavana myös vilkkaamman rakentamisen kyläalueella, erittäin hyvä asia.

Jatkossa kunta voi myös rakennusjärjestyksellä määrätä alueista, joilla vapaa-ajanasunnon voi muuttaa pysyväksi asunnoksi ilman poikkeuslupaa tai suunnittelutarveratkaisua. Me olemme tässä salissa useasti keskustelleet asiasta, ja olen ymmärtänyt, että aika laajasti kannatetaan sitä asiaa, että vapaa-ajanasuntoja voidaan muuttaa pysyväan asumiseen. Tässä se nyt mahdollistuu.

Myöskin ely-keskusten rooli muuttuu, ja ely-keskusten valvonnan rajaaminen vähentää kuntien ja valtion päällekkäistä toimintaa, ja se edistää viranomaisten voimavarojen tarkoituksenmukaista kohdentamista. Tämä on minusta se olennainen asia tässä elyn roolin muuttumisessa. Se on se tärkeä asia.

14.58 Olavi Ala-Nissilä kesk: Arvoisa puhemies! Tässä kollegat edellä puhuivat, kuinka tärkeätä on myöskin purkaa byrokratiaa ja edistää maakunnissa tapahtuvaa rakentamista. Me olemme kaikki sitä mieltä, että vienti on Suomen kannalta erittäin tärkeää. Se nostaa Suomea. Missä se vienti on — se on hyvin paljon tuolla maakunnissa. Itse asiassa on ongelma Suomessa, että väestö pakkautuu nyt voimakkaasti pääkaupunkiseudulle, kun nimenomaan rannikolla, Itä-Suomessa, Äänekoskella, Lapissa tarvitaan tekijöitä ja osaajia, ja sitä meidän täytyy edistää, jos me aiomme vientiä edistää. Siellä on myöskin kilpailukykyä yleensä enemmän kuin pääkaupunkiseudulla, missä kustannukset tahtovat karata ihmisten asumisen ja tuotannon osalta. Siis se, että me edistämme Suomen vientiä, tarkoittaa, että meidän täytyy ottaa koko Suomen voimavarat käyttöön, ja tämä koskee tietysti erityisesti biotaloutta myöskin.

Keskusta kokosi hallituksen norminpurkuesityksiä, meidän eduskuntaryhmä kokosi ne yhteen vihkkoon, siinä on 303 esitystä — niitä on enemmänkin. Sieltä löytyvät kansankielellä nyt nämä maa- ja rakennuslain sujuvoittamisesitykset, jotka kaikki mielestäni ovat perusteltuja ja kaikki toisaalta huomioivat myöskin sen, että oikeusturvanäkökohdat huomi-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

oidaan. Ja kun näin toimimme, niin me saamme investointeja myöskin liikkeelle ja turvaamme meidän vientiä ja koko maan tasapainoista kehitystä.

14.59 Outi Mäkelä kok: Arvoisa puhemies! Tässä uudistuksessa on monia positiivisia asioita, kuten se, että kaavoitus sujuvoituu ja täydennysrakentaminen ja käyttötarkoitusten muutokset helpottuvat. Lisäksi olen erittäin tyytyväinen myös siitä, mikä täällä aikaisemminkin mainittiin, että vapaa-ajanasuntojen muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön helpottuu.

Täällä kuitenkin epäiltiin sitä ja kannettiin huolta siitä, että kaupan sijoittuminen riistäytyy käsistä ja jollain tavalla haja-asutusalueille sijoittuvat kaupan yksiköt olisivat tulevaisuudessa ihan villi länsi. Nykykehitys on kuitenkin mennyt siihen suuntaan, että kaupat itse ovat suosineet keskusta-alueita, ja jatkossa on niin, että vähittäiskaupan suuryksiköt tulee ensisijaisesti sijoittaa keskusta-alueille. Juuri sääntelyä keventämällä tässäkin uudistuksessa pyritään edistämään kaupan kilpailua ja parantamaan kuluttajien asemaa, jolloin itse asiassa kuluttaja ratkaisee myös viime kädessä sen, mihin kauppa sijoittuu. Ja hyvä on muistaa myös se, että nämä suurimmat 4 000 neliön marketit, Citarit ja Prismat, vaativat edelleenkin maakuntakaavan hyväksynnän keskusta-alueiden ulkopuolelle.

15.01 Mikko Alatalo kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kauppalehti kertoo tänään, että valtiosihteeri Hetemäki oli huomannut asian, minkä olemme esimerkiksi tuolla Tampereella tienneet jo, että kasvukeskukset ovat kehityksen jarru. Suurten kaupunkien, Helsingin, Tampereen ynnä muiden, bruttokansantuote on alempi kuin muun Suomen, koska näihin kaupunkeihin tulvii nuoria työttömiksi asumis- ja toimeentulotuelle. Kaikki tämä kasvukeskusten toiminta tähtää väestönkasvuun, mutta pelkkä gryndaaminen ja sijoittajien vuokraustoiminta asumistukia hyväksi käyttäen ei ole luonut riittävästi kansantuotetta.

Totta kai nuorille täytyy saada töitä kaupungeissa, mutta mieleen tulee, pitäisikö työtä viedä sinne, missä ihmisiä vielä on maakunnissa. Biotalous, länsirannikon teollisuusbuumi huutavat suomalaista työvoimaa, ja tässä mielessä maankäyttö- ja rakennuslakikin on hyvä asia, tämä muutos, että se myös suo mahdollisuuden maaseudulle rakentaa. Täytyy muistaa tämä mittakaava, että kuitenkin puhutaan vain muutaman prosentin luokasta, kun maaseudun rakentamisesta puhutaan. Ja myös on tärkeää, että loma-asuntojen muuttaminen pysyviksi asunnoiksi on mahdollista varsinkin niille ihmisille, jotka haluavat palata kotiseuduilleen kaupungeista. Ja jos tosiaan tämä kaksoiskuntalaisuus vielä toteutuu, niin silloin myös ne maaseutukunnat saavat todellakin myös verotuloja.

Mutta todellakin tämä kehitys Tampereellakin on ollut, että vuodesta 2005 lähtien työllisyysaste ei ole noussut suhteessa siihen, mitä ihmisiä sinne tulee, ja koko ajan vain rakennetaan ja rakennetaan. Se on tietysti hyvä, että rakennetaan, mutta tämä yhtälö ei tule toimimaan, koska ihmisten elinkustannukset ovat siellä liian korkeat juuri näiden vuokrien vuoksi esimerkiksi.

15.02 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Olen tyytyväinen siihen, että maankäyttö- ja rakennuslain uudistus nopeuttaa tulevaisuudessa rakentamista ja vähentää turhia lupaselkkauksia. Aiemmin, esimerkiksi, kun olin Kajaanin kaupunginvaltuuston puheenjohtajana neuvotteluissa, joissa ely-keskus ja kaupungin maankäyttö- ja rakennuspuolen johto keskustelivat siitä, että he voisivat yhdessä suunnitella tulevaisuutta, ettei tule turhia valituk-sia, niin siinä aina sovittiin sillä tavalla, mutta kuitenkin käytäntö oli sitten seuraavana

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

vuonna aina toista: tuli sentyyppisiä valituksia, joista olisi syytä jatkossa minun mielestäni luopua. Tulisi neuvotella etukäteen valmiiksi siinä rakentamisluvassa semmoiset kohdat, jotka olisi korjattava.

15.03 Petri Honkonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kansanedustajana ollessa valitetavan harvoin pääsee sanomaan, että omat tavoitteet toteutuvat, mutta nyt täytyy sanoa — mitä tulee tähän nyt käsittelyssä olevaan esitykseen — että monet sellaiset omat tavoitteet, joita tuli lausuttua ääneen, ovat nyt kyllä toteutuneet.

Tässä on kyse rakentamisen sääntelyn keventämisestä, ja se kohdistuu aika laajalti tässä esityksessä nimenomaan tiettyihin kohtiin, jotka maaseuturakentamista ovat hidastaneet. Niin kuin tässä tuli esille, rakentamisen volyymin tähän ei varmasti koko maan mittakaavassa tule olennaisesti lisäämään, mutta kuitenkin tämä luo varmasti niitä elinmahdollisuuksia niihin tiettyihin maaseutukuntiin. Toki kauppa- ja liikerakentamisessa näillä muutoksilla on, uskoisin, positiivisia vaikutuksia.

Tähän sisältyy myös monia hyviä byrokratiaa purkavia elementtejä. Nostan esimerkiksi tämän maisematyölupien poistumisen näiltä kaavojen M-merkityiltä alueilta, mikä on kyllä luonteeltaan nimenomaan byrokratiaa purkava esitys. Se on sellainen asia, jolla monet metsänomistajat ovat tietyissä kunnissa, varsinkin, sanoisinko, maakuntakeskusten kehyskunnissa lähestyneet, ja on erittäin hyvä asia, että se nyt menee läpi.

Tämä myös tietyllä tapaa joustavoittaa rakentamista siinä mielessä, että nyt kun monissa kunnissa niukan talouden vuoksi kaavojen laatiminen ja valmistelu on viivästynyt, useat asemakaavaprosessit ovat venyneet useita vuosia, niin on hyvä, että tässä nyt tietty rajattu mahdollisuus rakentamiseen myös yleiskaavan perusteella luodaan. Sekin on tällaisena aikana, kun eletään taloudellisesti pikkuhiljaa paranevaa aikaa, tärkeää, että haetaan kaikki pienetkin keinot siihen, millä saadaan uutta rakentamista ja vauhditettua näin ollen myös taloudellista toimeliaisuutta sen rakentamisen kautta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

4. Nollasopimusten kieltäminen lailla

Kansalaisaloite KAA 5/2015 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2017 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Eduskunta on ensimmäisessä käsittelyssä yhtynyt työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan ehdotukseen kansalaisaloitteeseen sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Nyt päätetään eduskunnan lausumista.

Keskustelu

15.06 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! En päässyt ensimmäiseen käsittelyyn ja sen takia käytän tässä nyt hiukan pidemmän puheenvuoron tässä toisessa käsittelyssä.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

Ensinnäkin haluan kiittää aloitteen laatijoita. Aloitteessa esille nostetut ongelmat ovat todellisia, mutta samalla on kyllä kuitenkin todettava, että siinä esitetyt keinot ongelmien korjaamiseksi eivät ole täysin kohdallaan. Kokonaan nollatuntityösopimuksia ei voida kieltää, sillä esimerkiksi monelle opiskelijalle mahdollistuu niiden avulla tehdä opiskelun ohella itselleen sopiva määrä työtä. Myös eläkkeellä oleville ja satunnaisten lisäansioiden hankkijoille nollatuntisopimus voi sopia hyvin.

Ongelmaksi nämä sopimukset tulevat, jos ihminen tarvitsee elääkseen kokoaikaista työtä ja hän tarvitsee säännöllisen toimeentulon pystyäkseen suunnittelemaan elämäänsä eteenpäin. Peruseriaatteena tulee aina olla, että työntekijän tuntien on oltava riittäviä niin, että työstä saatu palkka riittää elämiseen. Ellei näin ole, ihmisellä on oltava oikeus riittävään perusturvaan. Nollatuntisopimukset aiheuttavat köyhyyden lisääntymistä, koska ne omalta osaltaan luovat kannustinloukkuja ja sysäävät ihmisiä toimeentulotuen käyttäjiksi sekä jopa vaikeuttavat tuen maksamista. Näin tapahtuu, koska todellisen työnteon ja siitä saadun palkan sekä elämiseen tarvittavan tulon kokonaisuus on sumea ja usein riittämätön. Usein vähäisestäkin työstä maksettavan palkan saaminen työntekijän tilille kestää kohtuuttoman kauan. Ruoka- ja asumismenot ovat kuitenkin jokapäiväiset ja vakiot. Nollatuntisopimukset eivät takaa minkäänlaista turvaa ja ennakoitavuutta elämään. Ne perustuvat työmarkkinoille syntyneeseen käytäntöön, joka hyödyntää sitä, ettei laissa ole nimenomaan säädetty, mitä voidaan sopia työajasta.

Nollatuntisopimusten suhde työsopimuslaissa säädettyyn työsuhteturvaan on varsin epäselvä. Nollatuntisopimuksella työskentelevät ovat osa-aikaisia työntekijöitä, joten työnantajilla on velvollisuus tarjota ilmaantuvaa lisätyötä ensisijaisesti heille ennen kuin lisärekrytointeja tehdään, mutta käytännössä tämä lainkohta suojaa heikosti nollasopimuksella työskenteleviä. Nollatuntityösopimuksella työskentelevä työntekijä on usein täysin työnantajan armoilla: jos olet työnantajan kanssa eri mieltä jostain asiasta, tunnit voivat loppua kokonaan; jos sairastut, työtunnit loppuvat kenties saman tien. Jotkut työnantajat pitävät useita nollatuntisopimuslaisia listoillaan ja tarjoavat työtä satunnaisesti, vaikka on osoitettavissa, että työntekijän tarve olisi kokoaikaista. Nollatuntisopimuksia käytetään siis myös puhtaasti työsuhteturvan kiertämistarkoituksessa tilanteissa, joissa työnantajalla olisi työtä tarjolla säännöllisesti. Myös täyspäiväistä säännöllistä työtä tehdään nollatuntisopimuksilla.

Yhteenvetona voidaankin todeta, että nollatuntityösopimukset ovat käytännössä työsuhteita ilman työsuhteturvaa. Tällainen työntekijöiden hyväksikäyttö on lailla kiellettävä. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa kaikki olivat sitä mieltä, että ongelma on todellinen ja koskettaa erityisesti nuoria ja naisia. Ongelmat on kuvattu melko kattavasti valiokunnan mietintölausunnossa.

SDP, vasemmistoliitto ja kristilliset jättivät valiokunnan lausuntoon kuitenkin eriävän mielipiteen, sillä valiokunnan mietintöön ei ole selvästi kirjattu, että tarvitsemme selkeää lainsäädäntöä epäkohtien korjaamiseksi. Mietinnössä todetaan, että asioita pitää selvittää ja arvioida, mutta selvittäminen ja arvioiminen eivät enää riitä, nyt tarvitaan työntekijää suojelevaa lainsäädäntöä. Tästä ministeri Lindström on käsittäakseni samaa mieltä, ja olisimme toivoneet, että myös valiokunnan mietinnössä olisi annettu selkeä tuki tälle asialle. Nyt mietinnössä moni asia jää auki ja lisäksi hyvät asiat kumotaan toteamalla, että työntekijän suostumuksella voi nollatuntityösopimuksia jatkossakin tehdä. Työntekijä suostuu, koska muuta työtä ei ole tarjolla. Lainsäädännön tulee aina olla heikomman puolella, ja tämä näkökulma jäi valiokunnan mietinnössä puutteelliseksi. Työelämän pelisääntöjen on

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

koskettava kaikkia työntekijöitä ja kaikkea työtä. Ei voi olla työsuhteen muotoa, jota ei tunneta lainsäädännössä. Näin on kuitenkin nollatuntisopimusten kohdalla.

Arvoisa puhemies! Vastalauseessamme esitämme mallin, joka korjaa nämä nykytilan ongelmat. Esitämkin, että valiokunnan lausumaehdotusten sijasta hyväksytään tässä vastalauseessa olevat viisi lausumaehdotusta.

15.11 Lea Mäkipää ps: Arvoisa puhemies! Nollatyösopimusta ei ole määritelty siis laissa. Sopimuksella voidaan tarkoittaa laajasti erilaisia työaikaa koskevia sopimuksia, joille yhteistä on työaikaa ja työntekoa koskevien ehtojen väljyys ja joustavuus. Nollatyösopimukset, vuokratyö, TT-sopimus eli tarvittaessa töihin ovat kohtalaisen uusia ja nopeasti yleistyneitä ilmiöitä, jotka ovat nousseet voimakkaasti julkiseen keskusteluun, kuten yleensä käy uusille ilmiöille, jotka haastavat perinteisiä säädöksiä ja toimintatapoja. Kokeumus pohjainen kansalaiskeskustelu ja vaikuttaminen onkin hyvä lähtökohta, kun syntyneitä uusia toimintatapoja sovitetaan lainsäädäntöön.

Kansalaisaloitteen varsinaisena tavoitteena on nollatuntisopimusten kieltäminen työsuopimuslailla. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan, että työaikalalla kiellettäisiin sellainen työnantaja-aloitteinen osa-aikatyö, jonka säännöllinen työaika on alle 18 tuntia viikossa. Kielto koskisi myös kiinteään viikkotyöaikaan perustuvia osa-aikatöitä.

Niin sanotulla nollatuntisopimuksella työskenteli vuonna 2014 keskimäärin yli 80 000 suomalaista 15—64-vuotiaasta palkansaajaa. Tämä oli 4 prosenttia kaikista palkansaajista. Yleisimmät ammatit nollatuntisopimuksella työskentelevillä olivat ammattiluokituksen mukaan myyjä, hoivapalvelun tai terveydenhuollon työntekijä sekä palvelutyöntekijät. Toimialan palkansaajien määrään suhteutettuna nollatuntisopimus oli yleisin majoitus- ja ravitsemustoiminnan toimialalla.

Nollatuntisopimuksia on puolustettu työllisyyden ja työmarkkinoiden joustavuuden lisäämisen nimissä. Joihinkin elämäntilanteisiin tällaisella sopimuksella työskentely voi sopia, kuten esimerkiksi nuorelle opiskelijalle. Suuri osa nollatyösopimuksella työskentelevistä kuitenkin kokee asemansa monella tapaa huonoksi, kun ei ole mitään varmuutta edes lähitulevaisuuden tuloista, ja silti on oltava aina lyhyelläkin varoitusajalla käytettävissä työhön. Nollatuntisopimuksista riippuen työntekijän velvollisuus vastaanottaa työtä voi käytännössä olla laajempi kuin työnantajan velvollisuus tarjota työtä.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa, että eduskunta hylkää kansalaisaloitteeseen sisältyvät lakiehdotukset. Valiokunta jakaa kansalaisaloitteessa esitetyn huolen nollasopimuksilla työtä tekevien henkilöiden työsuhteen ehtojen ja toimeentulomahdollisuuksien turvaamisesta ja edellyttää, että hallitus arvioi työaikalain kokonaisuudistuksen valmistelun yhteydessä lisäsääntelyn tarpeen epäkohtien korjaamiseksi.

Vuonna 2011 työmarkkinajärjestöjen välillä solmitussa raamisopimuksessa sovittiin selvitettäväksi kolmikantaisesti niin sanottujen nollatyösopimusten epäsäännöllisiin työaikoihin liittyviä mahdollisia lainsäädännön muutostarpeita. Nollatuntisopimukseen liittyvien ongelmien ratkaisusta ei päästy entisen työministerin johdolla viime eduskuntakaudella yksimielisyyteen. Silloin asia ei siis edennyt. Nyt etenee yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Työ- ja elinkeinoministeriö on 15. marraskuuta 2011 asettanut työryhmän selvittämään nollatuntisopimusten pelisääntöjä. Työryhmän on määrä saada työnsä loppuun maaliskuun eli tämän kuun loppuun mennessä. Kansalaisaloitteen hylkääminen ei siis tarkoita sitä, että ongelmia ei ratkaistaisi, vaan niitä on alettu ratkomaan jo ennen kansalaisaloitteen saapumista eduskuntaan.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

Arvoisa puhemies! Uskon, kun tämä työryhmä saa toimensa päätettyä, että ministeri Lindströmin johdolla saataisiin reilut pelisäännöt. Se on varmaan kaikkien etu tämän päivän Suomessa.

15.15 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Nollatyösopimuksella töitä tekevä ihminen on nyky-Suomessa lainsuojaton. Me tiedämme, että kun joskus aikanaan työteon normi oli kohtuullisesti kokopäiväinen ja vakituinen työsuhde, niin tästä maailmasta me olemme kulkeneet hyvin kauas. Ensin tulivat pätkätyöt, epätyypilliset työt, monenlaiset, ja sen jälkeen kun pätkätoihin ja määräaikaisiin työsuhteisiin löydettiin rajoitteita ja selvät pelisäännöt ja niistä alkoi kertyä eläke, lomat, sairauslomat ja niin edelleen, niin meidän työelämämme karkasi vuokratyömarkkinoille. Sen jälkeen kun vuokratyötä ruvettiin säätelemään sillä tavalla, että siitäkin pitää maksaa sama työehtosopimuksen mukainen palkka ja työstä kertyy eläke ja lomaedut, niin meille on syntynyt erilaisten pakkoyrittäjien ja itsensätyöllistäjien joukko, joka elää yrittäjyyden ja palkkatyön välimaastossa. Tämän lisäksi on syntynyt nollatuntisopimuslaisten joukko, joka usein keskusteluissa ikään kuin marginalisoidaan niin, että näitä töitähän on hyvin vähän. Mutta tosiasiallisesti nollatuntisopimuksilla tekee moninkertainen määrä ihmisiä töitä verrattuna vaikkapa vuokratyöhön, jonka ongelmista me puhumme yhteiskunnassa paljon enemmän. Sen vuoksi on välttämätöntä, että myös niin sanotuista nollatuntisopimuksista säädetään lailla.

Ja itse asiassa, kun tuossa aloitteessa halutaan kieltää nollatuntisopimukset ja se kielto on kytketty 18 tunnin työpäivään, niin minun mielestäni nollatuntisopimukset pitää kieltää mutta emme voi edellyttää, että minimityöaika on 18 tuntia, koska 0 tuntia työtä ei ole työsopimus. Työsopimuksessa pitää määritellä työtunnit sillä tavalla, että ne lähtevät työnantajan ja työn tarpeesta. Jos on kyse kausiluonteisesta työstä, jos on kyse sesonkihuipusta, jos on kyse työpäivästä, jolloin on ruuhkahuippu, niin on ymmärrettävää, että silloin tarvitaan enemmän työntekijöitä ja työaika vaihtelee. Mutta se ei ole tarpeellista, että työaika vaihtelee 0:sta 40:een, vaan tätä vaihteluväliä voidaan supistaa sillä tavalla, että se tarjoaa sen joustavuuden, jota työnantaja tarvitsee, mutta samaan aikaan se suo työntekijälle turvaa. Sen vuoksi sosiaalidemokraatit ovat esittäneet sellaista mallia, jossa tämä vaihteluväli puristetaan pienemmäksi ja siinä on tietyt vakiintumissäännökset. Elikkä jos tekee tietyn ajan enemmän kuin tuo vaihteluväli on, niin sen jälkeen vaihteluväliä on syytä tarkistaa joko ylöspäin tai alaspäin riippuen siitä, mitkä työstä lähtevät tarpeet ovat. Tällä mallilla työntekijä voisi ennakoida hieman palkkapussiansa. Tällä mallilla olisi helpompi luoda sellainen sosiaaliturva, joka sopii yhteen myös vaihteluvälisille työsuhteille. Se myös poistaisi ne ongelmat, jotka liittyvät sairausajan palkkaan, vanhempainvapaisiin, äitiyslomiin ja jopa irtisanomiseen, koska nollatuntisopimuksissa usein ihmistä ei irtisanota, tunnit vain viedään nolnaan, ja tosiasiallisesti irtisanominen tapahtuu ilman sitä lain suojaa, mikä meillä muissa työsuhteissa on.

Tässä sanottiin, että on hyvä, että on olemassa nämä työryhmät, jotka pohtivat nollatuntisopimusasioita. Itsekin olen sitä mieltä, että on hyvä, että ministeriö on asettanut nämä selvittävät työryhmät, ja jopa uskon, että siellä työttömyysturvasta tulee jonkinsorttisia ratkaisuja, koska siihen valiokuntakin otti selvemmin kantaa, että työttömyysturvaan liittyvät ongelmat on ratkaistava. Mutta sen sijaan siihen, miten työaika vakiintuu tai millä tavalla se työaika puristetaan ymmärrettävämmäksi, valiokunta ei ottanut selkeästi kantaa. Ja minun huoleni on se, että valiokunta linjauksellaan haluaa kytkeä tämän selvittelytyön työaikalainsäädännön uudistukseen. Toki nämä lait pitää synkronoida toistensa kanssa, mutta

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

työaikalain toimeksianto on täysin toisenlainen — sinne ei ole kirjattu nollasopimus-problematiikkaa sisälle. Ja itse asiassa on iso riski, että ne työryhmät, jotka ministeriö on asettanut, ikään kuin valuvat työaikatyöryhmän puolelle ja lopputulos venyy. Sen vuoksi olisin toivonut, että olisimme edellyttäneet, että nyt asetetut työryhmät nollatuntisopimusten ongelmien ratkaisemiseksi olisivat tuota tulosta jo tehneet. Työaikalaki on iso kokonaisuus, ja siellä tällainen, siinä mittakaavassa, sinänsä yksityiskohta saattaa herkästi hukkaa.

15.20 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Olen sitä mieltä, että nollatyösopimukset pitäisi ehdottomasti lailla kieltää. Nyt on niin, että ylipäätään työelämän lait on tehty heikkomman osapuolen eli työntekijöiden suojaksi, tehty sen takia, että saataisiin työelämään tietynlaista turvallisuutta ja ennakoitavuutta. Tämän nollatyösopimukset purkavat ja tulevat purkamaan. Nollatyösopimukset myös kasvattavat matalapalkkaisuutta vuositasolla, kasvattavat köyhyyttä vuositasolla, mikä tarkoittaa sitä, että palkanlisää täytyy yhä enenevässä määrin hakea sosiaalihuollolta, sosiaalipuolelta. Silloin me kaikki tulemme tietysti maksajiksi, ja tämä on ihan hyvä muistaa tässäkin asiassa.

Ministeri Lindström sanoi täällä, kun oli lähetekeskustelu, että jos meillä ei ole pelisääntöjä nollatyösopimuksissa, niin mahdollisesti siihen silloin tarvittaisiin, sillä tiedolla mikä hänellä on, laki, jonkinlainen lakimuutos. Olisi kauhean kiva tietää, mikä on se ministeri Lindströmin laki, mitä tässä täytyisi nytten tehdä, jotta nollatyösopimus saataisiin jollakin tavalla inhimilliseksi, jollei sitä nollaa kokonaan sieltä poisteta. Ja minä toivoisin, että viestittä ministerille, te jotka olette nollatyösopimuksen kannalla, että kannattaisi tutustua sellaiseen sopimukseen, jonka nimi on Yhtyneet-sopimus. Sitä käytetään yleensä freelancetyössä, ja freelancetyö tarkoittaa sitä, että voi olla 1 tunti tai 2 tuntia tai 20 tuntia tai ei tänään yhtään tuntia, mutta se takaa sille työntekijälle tietynlaisen palkan ja palkkion, kesäloman ja sairausajan. Siinä on olemassa peräseinä. Kun meillä on keksitty jo sellainen työehtosopimus, niin sitä kannattaisi vilkaista, ettei tämän ihmeellisen nollan ympärille ryhdytä keksimään uutta pyörää. Ja edelleenkin sanon, että mikään työ ei ole nollan arvoista, kukaan työntekijä ei ole nollan arvoinen.

15.22 Katja Taimela sd: Arvoisa rouva puhemies! Nollatyösopimuksesta puhuttaessa täällä eduskunnassa mietityttää keskustelua kuunnellessa ja siihen osallistuessa, kuinka moni meistä edustajista tuntee henkilökohtaisesti ihmisiä, jotka tekevät töitä nollasopparilla ja vieläpä vastoin omaa tahtoaan. Luulen tietäväni, että me vähemmistö täällä salissa tunnemme. Jos saisin yksin päättää, yksikään ihminen ei joutuisi vastentahtoisesti tekemään työtä sopimuksella, joka ei käytännössä takaa yhtään työtuntia.

Nollatyösopimuksella työskentelevät erityisesti nuoret ja naiset. Tilastokeskuksen mukaan noin kolmannes nollasopimuslaisista haluaisi lisätunteja ja osa-aikaisesti työskentelevistä yli puolet. Jokainen meistä voi kohdallaan miettiä, mitä jatkuva epävarmuus ja epä-tietoisuus siitä, riittääkö palkka elämiseen, vaikuttaa jo pelkästään inhimillisen arjen toimintoihin saatikka lainan saamiseen, vuokra-asunnon saamiseen ja lasten päivähoidon järjestämiseen. Moni nollasopimuksella töitä tekevä joutuu turvautumaan myös toimeentulotukeen. Tämä ei voi olla tavoite meidän työelämässämme. Kukaan meistä ei varmastikaan ole estämässä opiskelijoiden tai esimerkiksi osa-aikaeläkeläisten mahdollisuutta hankkia itselleen lisäansiota, mutta keinojen, tapojen ja mahdollisuuksien pitää olla reiluja ja oikeudenmukaisia ja tarkemmalla lainsäädännöllä valmisteltuja. Työnantajille nollasoppari on ainakin lyhyellä aikavälillä varsin edullinen, sillä se siirtää suoraan yrittäjärisiä työnteki-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

jän kontolle. Ei voi olla oikein, että työntekijällä on kaikki työsuhteeseen liittyvät velvollisuudet mutta ei mitään oikeuksia.

Arvoisa puhemies! On helppo kannattaa viittä lausumaehdotusta, jotka kuuluvat vastalauseeseen 1. Me tiedämme ongelmat — nyt ei enää riitä pelkästään työryhmätyö ja selvittäminen, nyt tarvitaan poliittista tahtoa. Lähtökohdan on oltava, että työ turvaa jokaiselle riittävän toimeentulon ja työlainsäädäntö turvaa jokaiselle työsuhteturvan.

15.24 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Olen sitä mieltä, että totta kai nollasopimukset voidaan lailla kieltää, enkä olisi siitä ollenkaan pahoillani, vaikka juuri niin on kuten minun mielestäni edustaja Filatov hyvin kuvasi, mikä on tämä tila ja ongelma ja nimenomaan, että tämä nolla ei voi olla mikään sopimus: Jos ei työpanosta osteta, niin silloin ei tavallaan voi syntyä työsuhdetta. On käytettävyyden suhde mutta ei erityistä työsuhdetta siinä vaiheessa. Jos ei toinen tarjoa työtä ja toinen tee vastikkeellista työtä, silloin mielestäni ei ole sopimusta työnteosta.

Tämä yrittäjävastuun jakaminen työntekijöille on tätä päivää tällä hetkellä niin vuokratyöntekijöitten osalta kuin monissa muissakin eri epämääräisissä, hämärän rajamailla olevissa työntekijän käytettävyyttä lisäävissä menetelmissä. Se, että työntekijä ottaa näin yrittäjävastuuta, asettaa myös yrittäjät eriarvoiseen asemaan. On paljon yrittäjiä, jotka käyttävät härskisti hyväkseen sitä mahdollisuutta, että sairastumisen osalta hyödynnetään tällä nollasopimuksella sitä joustonvaraa, että pidättäytytään sairausajan palkanmaksusta ja niin edelleen, ja heidän sanotaanko tuloksentelekokykynsä on parempi kuin niillä yrityksillä, joissa työskennellään joko osa-aikaisella tai kokoaikaisella työsuopimuksella. Aivan eri asioista on siinä vaiheessa kysymys.

Mutta ennen kuin aika kerkiää loppumaan, kannatan tässä Mäkisalo-Ropposen tekemiä lausumaehdotuksia.

15.27 Anna Kontula vas: Arvoisa puhemies! Koska se ei ole tässä keskustelussa tänään tullut vielä selkeästi esille, niin haluaisin lyhyesti perustella, miksi on päädytty näihin lausumiin, joissa sinällään ehdotetaan aika hankalaa tapaa ratkaista nollasopimuksia.

Tämä 18 tunnin rajoitushan ei käy siksi koska meillä on paljon sellaisia työsuhteita, joissa viikoittainen tosiasiallinen työn tarve on alle 18 tuntia. Esimerkkinä usein käytetään yökerhoa, joka on auki vain perjantaisin 8 tunnin ajan. Silloin ei ole mitään järkeä edellyttää, että työnantajan pitäisi palkata ihminen 18 tunniksi sillä viikolla. Sen takia valiokunta oli yksimielinen siitä, että kansalaisaloitetta sen ehdottamassa muodossa ei voida hyväksyä.

Täällä on myös esitetty kysymys, että miksi ei sitten kielletä nollasopimuksia yksinkertaisesti, ja oletan, että tämä on asia, jota myös kansalaisaloitteen laatijat ovat aloitetta kirjoittaessaan pohtineet. No se isoin ongelmahan liittyy tietysti siihen, että sellainen kieltolisi hyvin helppo kiertää. Se tarkoittaisi vain, että meille syntyisi valtava määrä sellaisia työsuopimuksia, joissa taatuksi työajaksi määriteltäisiin yksi tunti viikossa. Se ei käytännössä millään lailla ratkaisisi sitä varsinaista ongelmaa, mikä näihin nollasoppareihin liittyy. Toinen siihen liittyvä ongelma on, että kaikki säännöllinenkään työ ei ole viikoittaista työtä. Esimerkiksi silloin kun nuorena äitinä aloitin valtuutetun urani, Tampereen valtuusto maksoi minulle lastenhoitoapua niiltä kokouspäiviltä, jolloinka ei ollut mahdollista järjestää lastenhoitoa muulla tavoin. Hoidon tarve oli säännöllinen ja oli ehdottomasti hoitajan etu, että myös työsuhde oli toistaiseksi voimassa oleva, mutta hoidon tarvetta ei ollut joka viikko, vaikka ne päivät olivatkin tiedossa kuukausia etukäteen.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

Tämmöisiin tapauksiin toivon, että meillä on mahdollista jatkossakin löytää keinoja, ja siksi nämä lausumat lähtevät ratkaisemaan asiaa toisella tavalla.

15.29 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Toista kertaa käsittelemme nyt salissa tätä nollatyösopimusta, ja jälleen kerran korostuu se, että on suorastaan käsittämättömyyttä, että tällaisessa sivistysvaltiossa ja oikeusvaltiossa kuin Suomi on sitten tällainen harmaa alue, jolla työntekijää voidaan melkein orjana käyttää ilman minkäänlaista oikeusvalvontaa.

Valiokunnan mietinnössä hyvin todetaan, että nollasopimuksiin liittyvistä työoikeudellisista ongelmallisista piirteistä keskeisin onkin työnantajan mahdollisuus lopettaa työn tarjoaminen pysyvästi ilman erityistä normaaliin työsuhteeseen liittyvää päättämistointia.

Täällä joku kysyi, mahtaako kukaan tietää tai edustajista kukaan tuntea ihmistä, joka on tällaisen piirissä. No minä tunnen useitakin ja olen seurannut näitä nuoria, kuinka heillä on into ja halu päästä töihin ja tarttua tähän Suomen rakentamiseen, mutta sitten kun työt ovat sellaisia kuin ovat, niin käytännössä käy niin, että kun voi olla pitkiäkin jaksoja, ettei niitä töitä ole, mitä on luvattu, niin sitten vanhemmat maksavat omasta pussistaan sen kaiken, mitä siinä väliaikana tarvitaan siihen elämiseen, vuokraan ja muihin.

Kyllä on hienoa, että tämä asia on tässä nyt sillä tavalla tullut tietoisuuteen ja ministeri Lindström on luvannut täällä julkisesti, että hän hoitaa tämän asian, ja on asettanut siihen jo työryhmän sitä viemään eteenpäin. Kaikki odotamme ripeyttä tässä ja tuemme häntä kyllä kaikin tavoin.

15.30 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Ero mietinnön ja vastalauseen välillä on se, että tässä mietinnössä halutaan ainoastaan selvittää ja arvioida tilannetta mutta tässä vastalauseessa on selkeä malli siitä, mitkä asiat tulee korjata ja miten, jos haluamme taata ihmisille perusturvaa ja edes jonkinlaista ennakoitavuutta elämään.

Tässä vastalauseen mallissa ei kielletä työajan vaihtelua, jos se on kausivaihtelujen tai kysyntävaihtelun vuoksi välttämätöntä, mutta siinä puututaan ilmeisiin väärinkäytöksiin. Haluamme tuoda työvuoroihin ennakoitavuutta ja turvata sairausajan ja vanhempainvapaiden palkanmaksun sekä työttömyysturvan saannin silloinkin, kun työtunnit loppuvat tai ovat vähäisiä. Edellytämme, että jatkossa työsopimukseen kirjataan todellinen työaika. Työajan vaihteluväliä ei saa käyttää työntekijän irtisanomis-, lomauttamis- tai osa-aikaistamissuojan kiertämiseen. Sitten vielä lisäksi edellytämme yhteistoimintalakiin muutosta niin, että työnantajan pitää seurata niiden työntekijöiden määrää ja työsuhteiden perusteita, joilla on vaihteleva työaika, sekä antaa yt-menettelyllä kahdesti vuodessa selvitys, minä verran vaihtelevan työajan työntekijöitä on ja millä perusteella. Tällä mallilla voitaisiin tosiaan näitä väärinkäytöksiä poistaa ja tilannetta korjata.

15.32 Kari Uotila vas: Arvoisa rouva puhemies! Tämän kansalaisaloitteen suurin merkitys on varmasti se, että se on nostanut laajaan poliittiseen keskusteluun sen käsittämättömän tilanteen, että meillä vuonna 2017 on tällaisia tilanteita ja sellaisia palkansaajaryhmiä, jotka joutuvat niin vaikeasta asemasta ponnistamaan, kun puhutaan epätyypillisestä työsuhteesta, puhutaan vuokratyöntekijöistä, puhutaan näistä tarvittaessa työhön kutsuttavista tai puhutaan nollasopimuksia tehneistä. Tulee väkisinkin mieleen — olen sen tässä salissa aiemminkin sanonut — kun Veikko Lavi lauloi aikanaan laulua Takarivin Taavista. Se laulu kertoi Kotkan satamasta, jossa olivat tarvittaessa töihin kutsuttavat odottamassa

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

mahdollista keikkaa, ja Takarivin Taavi oli siellä takarivissä, ja hänelle ei koskaan se vuoro tullut, kun pomot aamulla valitsivat, ketkä pääsevät laivoja purkamaan tai lastaamaan. Kyllä se on käsittämätöntä, että vielä tänä päivänä samantyyppisiä ongelmia on ja että työntekijät, jotka pyrkivät oman työvoimansa myymään ja saamaan siitä kohtuullisen korvauksen ja saamaan siitä sen turvan, joka siihen pitäisi liittyä, joutuvat tällaisiin tilanteisiin. Sen vuoksi minä ymmärrän, että valiokunta on tarkkaan pohtinut tätä ja tullut siihen johtopäätökseen, että tätä nollasopimusta ei suorastaan voi lailla kieltää, mutta on kuitenkin antanut selkeät ohjeet jatkoontähtäin menolle. Tämä vastalause ja siinä olevat ponnet antavat sille selkeän tahtotilan, ja sen vuoksi on helppo tätä vastalausesta ja siihen sisältyviä ponsia myös kannattaa.

15.34 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Täytyy olla rohkeutta kieltää nollasopimukset, kerta kaikkiaan täytyy olla rohkeutta. Maailma on muuttunut, ja nyt kannattaa ottaa myöskin selvää vähän siitä. Meillä on todellakin olemassa näitä vuokratyöfirmoja ja myöskin näitä StaffPointeja ja vastaavia, joiden kautta saadaan työntekijä myöskin sinne yökerhoon neljäksi tunniksi yössä — ei sitä varten tarvita nollatyösopimusta. Tänä päivänä nämä vuokratyöfirmat muuten valvovat, että heidän kauttaan menneiden työntekijöiden kohdalla noudatetaan voimassa olevia sopimuksia. Heille ei tule sopimusten alle meneviä palkkoja, vaan siellä valvotaan myöskin näitä etuja. Teimme viime kaudella aika paljon töitä sen eteen, että saatiin jollekin mallille näitä vuokrafirma-asioitakin.

Tässä käytetään yhtenä perusteena sitten sitä, että on hyvä, että opiskelijoilla on työsopimus, kun opiskelijat opiskelevat, että opiskelijat voivat sitten työskennellä. Siihen ei tarvita nollatyösopimusta. Siihen tarvitaan puhelin työnantajalle ja opiskelijalle. Siihen tarvitaan henkilökohtainen kontakti, että työnantaja tietää, kenelle soittaa silloin, kun tarvitsee, ja kysyy, voitko tulla. Sitten voi mahdollisesti sopia jo etukäteen, että tulen ensi keskiviikkona ja sitten tulen maanantaina. Siinä ei ole kysymys työsopimuksesta, opiskelijoiden kohdalla suurempi ongelma on se, että opiskelijoilla on tässä maassa palkkakatto, joka on hirvittävän pieni. Se on vähän yli 600 euroa kuukaudessa. Jos sen yli tienaa, niin sitten lähtevät opintososiaaliset edut, ja jos haluaa, että tienaa sen verran, että ei tarvitse opintososiaalisia etuja, niin ei ole mahdollista opiskella, koska silloin täytyy työskennellä täysiaikaisesti. Mutta että ihmeellistä pajunköyhtä syötetään nuorille, että tarvitaan nollasopimus, jotta voit tehdä töitä. Ei tarvita. Tarvitaan työsopimus, kun tehdään töitä, kun mennään työpaikkaan.

Ja sitten toivottavasti vielä jossain vaiheessa tämä salikin ymmärtää, että tarvitaan edelleenkin kolmikantaa ja tarvitaan myöskin työehtosopimuksia, jotta on yhteiset pelisäännöt.

15.36 Ritva Elomaa ps: Arvoisa puhemies! Omassakin lähipiirissäni on näitä nollasopimuksella työskenteleviä. Olen seurannut erästäkin nuorta miestä, joka odotti kaksi vuotta ennen kuin sai sitten vakipaikan. Oli tosi harmillista, että hän ei voinut koskaan tehdä mitään etukäteissuunnitelmia, kun odotti sitä puhelinoittoa, niin että kyllä tässä ongelmia on ja suuria puutteita.

Mutta kuten edustaja Mäkipää tässä totesi, työryhmä on nyt nimetty selvittämään nämä ongelmakohdat ja ministeri Lindström on todennut, että näihin ilmeneviin puutteisiin puututaan ja sitten reilut pelisäännöt otetaan käyttöön. Edellisellä hallituskaudella asioista puhuttiin ja nyt kyllä näihin asioihin, jotka ovat ongelmia, tartutaan. Yleensä pitää sanoa, että kun kansalaisaloite tänne eduskuntaan tulee, niin aina kansalaisaloitteen takana on huoli,

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

mikä täytyy ottaa vakavasti, kansalaisaloite käsitellä hyvin ja ottaa se signaali vakavasti. Vaikka se ei täällä läpi menisi, kuitenkin siitä varmaan sitten puhutaan ja ongelmiin tartutaan. Hyvä, että kansalaisaloitteita tehdään.

15.38 Antero Laukkanen kd: Arvoisa rouva puhemies! Se on vielä todettava, että valio-kunnassahan me kävimme tästä erittäin hyvän keskustelun ja kuulin laajasti asiantun-tijoita ja henki oli hyvä siellä ja pyrkimys oli yhteinen mutta sitten ihan loppusuoralla kävi ilmi se, että hallituspuolueiden edustajat eivät olleet valmiita viemään tätä esitystä lakiin asti. Laki on kuitenkin ainoa asia, joka voi tämän tilanteen todella korjata. Katsoimme, et-tei mietintö riittävällä tarkkuudella kuvannut tarvittavia toimenpiteitä, ja lisäksi katsoim-me, että mietinnön 5. lausuma käytännössä hyväksyy nykyisen nollatyösopimuksen tilan. Sen takia kristillisdemokraatitkin lähtivät tähän sosiaalidemokraattien tekemään vastalau-seeseen mukaan, koska se on ainoa tapa oikeasti korjata tämä tilanne.

15.39 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Tässä puhuttiin hyvin kuvaavasti Takarivin Taavista, joka ikään kuin odotti sitä työtä mutta ei koskaan saanut ja oli tarjolla työvoimak-si mutta ei yltänyt työhön asti. Nykypäivänä itse asiassa näistä nollatuntisopimuksista on osittain tullut tämmöinen niin kuin puskuri, joka on täynnä takarivin taaveja tai eturivin ee-tuja, ihan miten tahansa.

Haluan toistaa sen, mitä edustaja Paatero sanoi viime keskustelussa, koska mielestäni se oli hyvin kuvaava. Me puhumme usein, että työajan pitää joustaa, jotta meillä on enemmän työtä, ja kaikki työ on parempi, yksikin tunti työtä on parempi kuin ei työtä ollenkaan, mut-ta näihin nollatuntisopimuksiin, siihen, että se nolla on mahdollinen, liittyy se ongelma, että ne ikään kuin tekevät lupauksen työstä, joka ei sitten koskaan täyty. Kyse oli tuolloin nuoresta kesätyöntekijästä, joka sai kesätyöpaikan, mutta kun kesä oli sateinen, niin jääte-lökioskissa ei sitten koskaan ollutkaan yhtään työtuntia. Silloin kun ihminen, nuori ihmi-nen, sitoutuu nollatuntisopimukseen, niin hän ajattelee saavansa töitä ja hän ei välttämättä hae muuta työtä, koska hän kuvittelee, että hänellä on työsopimus, joka tarjoaa hänelle työ-tunteja. Sen vuoksi nollatuntisopimus voi olla jopa vähemmän työtä kuin se joskus hieman byrokraattisempi ja säädellymmän tarjottu työsopimus, koska näihin yökerhon neljään tun-tiin ja muihin voi tehdä sen neljän tunnin sopimuksen. Niihin ei tarvitse tehdä 0—40 tun-nin sopimusta.

15.40 Katja Taimela sd: Arvoisa rouva puhemies! Tässä salissa on puhuttu paljon myös paikallisesta sopimisesta, varsinkin tämän vaalikauden aikana. Minä itse olen kokenut, että paikallinen sopiminen on lähes koko työelämän autuaaksi tekevä osan edustajista mieles-tä, kun on näitä keskusteluja täällä salissa kuunnellut. Minä koen, että nollatyösopimuksiin liittyvät ongelmat tekevät hankalaksi myös tämän paikallisen sopimisen edistämisen. Pai-kallinen sopiminen edellyttää sitä, että sopimusosapuolet olisivat edes suhteellisen tasa-ar-voisessa asemassa keskenään, ja nollatyösopimuksella työskentelevä on todella harvoin si-tä. Omia oikeuksiaan peräänkuuluttava työntekijä leimataan helposti vaikeaksi työnteki-jäksi, ja työtunnit tipahtavat ainakin sen jälkeen nolnaan. Tilannetta kärjistää entisestään se, että irtisanoutuessaan työntekijä voi saada TE-toimistosta karenssin, vaikka hänelle ei tar-jottu työtunteja.

Sitten toisaalta pitää myös muistaa se, että niiden ihmisten kohdalla, jotka tekevät näillä nollatyösoppareilla töitä, on myös sellaisia tilanteita, että se firma, se yritys, johon he te-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

kevät nollatyösopparilla työsopimuksen tai niin sanotun työsopimuksen, saattaa jopa kieltää sen, että he eivät saa ottaa mistään muusta firmasta tai muun työnantajan palveluksesta töitä. Tämä usein näissä keskusteluissa unohdetaan.

Mutta sitten, arvoisa rouva puhemies, ihan tähän loppuun, että kun puhutaan ihmisen perusturvasta ja toimeentulosta, on tärkeä lähteä siitä kaikista heikko-osaisimman näkökulmasta. Itse koen vahvasti, että työelämän reilut pelisäännöt kuuluvat olennaisena osana myös ihmisen perusturvaan.

15.42 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! On erityisen tärkeää huomata, että kyllä tuossa kansalaisaloitteessa oli pohdittu tätä problematiikkaa, minkälaisissa muodoissaan näitä nollasopimuksia tulisi kieltää, ja ei se pitänyt mahdottomana alle 18 viikkotuntin työn tekemistä. Kyllä lakialoitteessa tuotiin selkeästi esille, että työntekijä omalla suostumuksellaan voi tehdä viikkotunteja vähemmän kuin 18 tuntia. Nimenomaan korostettiin, että opiskelijoille tämä on mahdollista, että he tekevät vähemmän kuin 18 tuntia viikossa.

Kansalaisaloitteessa korostettiin kuitenkin sitä, että työntekijä, joka perustellusta omasta syystä on ottanut alle 18 viikkotuntia sisältävän sopimuksen vastaan, voi jäljempänä ilmoittaa, että tämä sopimus purkautuu hänen kohdaltaan siltä osin, että kun lisätyötä tulee tarjolle, niin hän on siellä lisätyön tarjoamisvelvoitteen piirissä, jonka pitäisi sitoa työnantaja — joka valitettavasti työsopimuslain pykälänä on ollut toimimaton, ja sitä kautta usko siihen tällä hetkellä on melko heikko. Onneksi työtuomioistuimessa on nyt saatu myös sellaisia ratkaisuja, missä työnantajan on todettu syyllistyneen lisätyön tarjoamisvelvollisuuden rikkomukseen.

Mutta kyllä tuossa sopimuksessa ja kansalaisaloitteessa oli tämä alle 18 tuntia huomioitu. Sitä me emme tässä salissa voi ohittaa, etteikö näin olisi ollut myös aloitteen tekijöiden mielestä mahdollista, kunhan se vain on työntekijän omasta perustellusta syystä, on hän sitten eläkeläinen, perheellinen, opiskelija tai on joku muu sellainen syy, miksi hän haluaa oman elämäntilanteensa mukaan tehdä vain vähän tunteja viikossa. Mutta tämä problematiikka on juuri se, mitä tässä on kuvattu, että kun se nolla ei ole mitään.

Varmasti näissä kuulemisissa valiokunnassakin tuli esille se, että on kaupanalankin työntekijöitä, jotka haluavat pitää, vaikka viikossa ei olisikaan yhtään tunteja tai tunteja tulisi hyvin satunnaisesti, niin pidetään kuitenkin etuutena sitä, että ollaan niitten henkilökunta-alennusten piirissä. Toki se on pieni houkutin, mutta joka tapauksessa opiskelijoille joittenkin ketjujen osalta ne ovat kuitenkin oma apunsa arjen pyörittämiseen.

Mutta, kuten todettu, nämä sosiaalidemokraattien — vasemmistoliiton ja kristillisten siihen yhtyessä — lausumaehdotukset ovat erittäin perusteltuja ja hyvin rakennettuja ja niillä voidaan pystyä pureutumaan todella hyvin tähän erittäin huonoon asiaan, sillä olen edelleenkin sitä mieltä, että kyllä lainsäädännöllä voidaan kieltää nollasopimukset.

15.46 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Happamia, sanoi kettu pihlajanmarjoista. Kauas kauas on karannut tämän salin tietämys tämän päivän työelämästä ja tämän päivän ihmisten työelämästä. Vakavasti jopa vasemmistosta puhutaan, että työntekijä, joka ei halua ottaa, tai työntekijä, joka haluaa tehdä vähemmän, tai työntekijä, joka ei halua tehdä sitä työtä mitä on tarjottu. Ei se ole työntekijästä pääsääntöisesti kiinni, vaan se on kiinni työnantajasta. Se on kiinni siitä, mitä työtä on tarjolla ja kuinka paljon sitä työtä on tarjolla. Jos haluaa tehdä osapäivätyötä oman elämäntilanteensa takia, on hyvä hakeutua osapäivätyöhön, mutta siihen ei tarvita nollatyösopimusta. Sitä siihen ei tarvita. Siihen ei tarvita 18

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

tunnin aikarajoja. Täytyy muistaa, että silloin kun puhumme 18 tunnista, silloin me puhumme myöskin työssäoloehdosta. Se on paljon paljon isompi asia, jos me rupeamme tällaisia aikarajoja laittamaan. Ja jos me rupeamme kirjaamaan tämmöistä minimityöaikaa lakiin ja kun tässä maassa näillä eväillä, mitä tällä hetkellä on, näistä tahtoo tulla niitä enemmistölakeja, niin silloin siitä 18 tunnista hyvin helposti ruvetaan väentämään tämmöistä yleistä systeemiä, jolla saadaan sitten ihmiset tekemään lyhyemmässä ajassa sama työmäärä, mikä aikaisemmin on ollut.

Ministerin lausumista, mitä hän sanoi täällä, muistuttaisin vielä, että hän totesi tässä salissa, että "jos meillä ei ole tällä hetkellä nollasopimuksissa pelisääntöjä" — "jos" meillä ei ole, kertokaa ihmeessä ministerille, että meillä ei ole — "niin minun on ainakaan tällä kokemuksella hyvin vaikea nähdä, miten niitä tulisi ilman lainsäädäntöä". Osaako mahdollisesti joku työ- ja tasa-arvovaliokunnan jäsenistä kertoa, mikä on se lainsäädäntö, mitä ministeri on tähän ajatellut, kun se ei ole ainakaan minulle nytten tässä salissa auennut, mikälaista lainsäädäntöä hän haluaisi tähän ajaa? Toivoisin todella, että kun tämä työryhmä jatkaa työskentelyään, siihen otettaisiin todellisia työelämän tuntijoita, jotka tuntevat sopimukset ja tietävät, mitä on elää alle sillä 18 tunnilla ja mitä on elää nollatyösopimuksella. Niitä ihmisiä valitettavasti on.

Nollan pahin puoli on se, että sillä pystytään myöskin siivoamaan ihminen pois työpaikalta. Sekin pitää paikkansa, mitä täällä sanottiin, että heistä tehdään vanhan sataman työntekijöitä, että sitten huudellaan töihin. Tähän tämä maailma on mennyt, myöskin tietenkin vuokrafirmoissa ja muissa, että kuka milloinkin minnekin työhön osoitetaan.

Työpaikoista on tässä maassa huutava pula. Hallitus on sanonut, että meillä on työllisyys parantunut, mutta ei se ole parantunut. Meillä on virallisesti 350 000 työtöntä. Oikea luku on yli 500 000, yli puoli miljoonaa, nimittäin työvoimapolitiittisissa toimenpiteissä olevat ihmiset eivät ole toistaiseksi voimassa olevassa, eivät edes määräaikaaisessa, eivät edes väliaikaaisessa, eivät edes osa-aikaaisessa työsuhteessa, vaan he ovat työvoimapolitiittisissa toimenpiteissä, ja he ovat silloin työttömiä ja he tulevat toimeen työttömyyspäivärahalla. Tämä on syytä muistaa.

Myöskin kun puhutaan tästä nollatyösopimuksesta, pitää muistaa se, että vaikka opiskelijat haluaisivat tehdä lyhyempää tai joku haluaisi tehdä lyhyempää työaikaa, niin suurimman osan täytyy tehdä kokoaikaista työtä, jotta pystyisi perheensä elättämään, ja suurin osa työmarkkinoilla olevista palkansaajista haluaa todellakin tehdä kokoaikaista työtä sen aikaa kun työelämässä on mukana.

15.50 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Tolppaselle täytyy sanoa, että en aio provosoitua, koska hän käyttää väärä sanoja ja väärä termejä. Puhuin siitä, että on työntekijöitä, jotka oman elämäntilanteensa vuoksi valitsevat lyhyemmän työajan. Ja todettakoon, että tämä 18 tunnin työraja toki tuli siitä, että se on työssäoloehdon raja, joka sitten mahdollistaa sen, että työntekijällä työttömyyden tullessa kohdalle on kuitenkin mahdollisuus olla sitten ansiosidonnaisen päivärahan piirissä, ja sitä kautta mahdollistaa jonkinlaisen turvan. Se oli tämä 18 tunnin raja.

On tärkeätä, että me keskustelemme tässä salissa, mutta puhutaan sitten Takapenkin Taaveista tahi ei, niin tämä tilanne työmarkkinoilla tällä hetkellä vaatii kyllä vasemmistolaisia korjausliikkeitä.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

15.51 Maria Tolppanen sd (vastauspuheenvuoro): On totta, että osa työntekijöistä ja osa ihmisistä haluaa tehdä lyhyempää työaikaa. Se on täysin selvä asia. Se sopii aina siihen kulloiseenkin elämäntilanteeseen, mikä on esimerkiksi silloin, kun on pieniä lapsia ja mahdollisesti perheessä joku sairastuu tai mahdollisesti opiskellaan tai jotain muuta. Se on täysin ymmärrettävää. Mutta se, tarvitaanko siihen todella nollatyösopimus, on se iso kysymys tässä näin, ja se on minusta sellainen, mitä meidän pitäisi pohtia ja saada viestitettyä työministerille, että nyt kannattaisi katsoa toisenlaisia ratkaisuja tähän asiaan, koska tämä nollatyösopimus tarkoittaa sitä, että kukaan ei voi valvoa — kun ei ole, mitä valvoa. Jos ei ole työtä, mitä tehdä, niin ei toimi työsuojelu, eivät toimi loma-ajat, eivät toimi palkat, eivät toimi sairausajan palkat, jos ei ole sitä pohjaa. Täytyy olla se pohja, ja nollatyösopimus ei tuo sopimusta, se ei tuo oikeaa työsopimusta. Se ei tuo työtä, ja silloin varsinkin, jos sitä käytetään väärin, käytetään alistamaan [Puhemies koputtaa] sitä työntekijää, ollaan tosi huteralla pohjalla.

15.52 Tarja Filatov sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tolppanen kysyi näistä työryhmistä, että tuliko se esiin valiokunnassa, ja nyt vastaan tavallaan siitä näkökulmasta.

Elikkä toinen näistä työryhmistä käsittelee työttömyysturvaongelmia, ja minulla on se käsitys, että siinä on mahdollista löytää ihan kohtuulliset ratkaisut ja tuo työryhmätyö oli pitkällä. Toinen sen sijaan lähtee siitä, että mahdollisia lainsäädännön muutostarpeita arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota sopimussuhteen kummankin osapuolen oikeuksien ja velvollisuuksien tasapainoon sekä selvyyteen sovellettavista pelisäännöistä. Tämän työryhmän tarkoitus on etsiä sitä tasapainoa, että työntekijälläkin olisi jotakin kohtuutta, ja ajatus siellä taustalla liittyy esimerkiksi irtisanomiseen ja sairausajan palkkaan ja tämän tyyppisiin asioihin. Mutta tässä työryhmän toimeksiannossa sanotaan, että mikäli työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö nollatyösopimuksia koskevasta kansalaisaloitteesta valmistuu työryhmän työn aikana, mietinnön sisältö tulee ottaa valmistelussa huomioon, ja se ongelma on se, että meillä olisi ollut tuhannen taalan paikka ohjeistaa tätä työryhmää nyt eduskunnasta käsin, mutta valiokunta jätti sen käyttämättä.

15.54 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Ymmärrän hyvin, että kun kansalaisaloitteessa puhutaan nollatuntisopimuksesta ja sen kieltämisestä, niin eihän kenellekään työntekijälle varmasti ole tavoite, että pitkällä tähtäimellä ollaan tämän tyyppisessä työsuhteessa. Totta kai on myös osa opiskelijoita ja muita, jotka pitävät tätä itse asiassa hyvänä, mutta ajattelen itse pohjimmiltani niin, että jos me lähdemme kieltämään tämän nollatuntisopimuksen ja tällaiset joustot työmarkkinoilla, niin vaikka siinä ehkä joku työntekijä saattaisikin saavuttaa jotain etua, niin paljon suurempi on se haitta, jos meillä poistuu tavallaan työmarkkinoilta työn tarjontaa. Moni yrittäjä lähtee siitä, että otetaan ehkä tämmöisellä joustavalla sopimuksella sisään ja sitten se työsopimuksen luonne muuttuu. [Jari Myllykosken välihuuto] Itselläkin on siitä kokemusta aika paljonkin. Lähipiirissä yrittäjät ovat tulleet sanomaan, että heillä on monta tullut tällaisella sopimuksella sisään ja sitten nämä on vakinaistettu niin, että he tekevät täyttä tuntia. Minusta kannattaa tällä tavalla säilyttää työmarkkinoilla joustavuudet.

Meillä on ehkä enemmänkin keskusteltu siitä, että suomalaiset työmarkkinat ovat ehkä vertailussakin Euroopan jäykimmät, ja siinä mielessä minusta tämä työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan vastaus siitä, että esitetään, että tämä kansalaisaloite hylättäisiin, ja sitten

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

nämä valiokunnan lausumaehdotukset tässä ovat aika hyviä. Minusta varsinkin hyvä on täällä tämä kohta 5, jossa todetaan, että [Jari Myllykoski: Se on se kaikkein karmein!] sääntelyllä ei tule, jos tulevaisuudessa lähdetään tekemään sääntelyä, estää vaihtelevan työajan sopimuksen tekemistä sellaisessa työssä, jossa työvoiman tarve vaihtelee ennakoimattomasti, ja silloin, kun se on molempien osapuolten työsopimuksessa ilmenevän tahdon mukaista. [Maria Tolppanen: Orjasopimus!]

15.56 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Kaikki myöntävät ongelmat, mutta halutaanko niitä oikeasti korjata, niin se on sitten toinen asia.

Ministeri Lindströmin ja hänen perustamansa työryhmän tukemiseksi olisi ollut erityisen hyvä, että valiokunnan mietintö olisi ottanut voimakkaamman kannan tähän asiaan. Nyt tässä valiokunnan mietinnön 5. lausumassa kumotaan itse asiassa kaikki mietinnössä aiemmin esille nostetut korjausehdotukset ja asiat, ja tätähän eivät nimenomaan sitten vastalauseen laatijat voineet millään hyväksyä, koska tässä 5. lausumassa sanotaan, että nykyinen käytäntö olisi mahdollinen jatkossakin, jos molemmat osapuolet sopivat niin. Täsähän tämä nyt on, se ongelma, että työntekijä suostuu tekemään tällaisen sopimuksen, jos ei muuta ole tarjolla, eli tähän tämä ongelma itse asiassa kulminoituu.

Lainsäädännön on turvattava aina heikommassa asemassa olevan oikeudet eli tässä tapauksessa työntekijän oikeudet. Nyt nollatuntisopimuslaisilla ei ole oikeusturvaa, ja nämä sopimukset ovat siis työsuhteita ilman työsuhteturvaa. [Maria Tolppanen: Ja karenssi tulee, jos ei ole!]

15.57 Kari Uotila vas: Arvoisa puhemies! Jotta ei jäisi epäselvyyttä — koska viittasin aiemmassa puheenvuorossa siihen, että ymmärrän sen, että valiokunta ja myöskään oppositio valiokunnassa eivät ole nähneet mahdollisuutta edetä suoraan sillä tavalla kuin kansalaisaloite esittää — niin siitä olen samaa mieltä, mutta olen myös sitä mieltä, että eihän se mikään sopimus ole eikä se ole missään nimessä hyväksyttävä tilanne, että tarjotaan nollaa. Jos työnantajapuoli haluaa lisää joustavuutta ja haluaa mennä nollostä vielä pidemmälle, niin kyllä se joustavuus jo aika suurta on, jos työnantaja pystyy valitsemaan, että annanko työtä nollan tai annanko yhden tunnin tai annanko kaksi tuntia. Kyllä joustavuuden vaatimuksellakin pitäisi jonkinlaiset rajat olla suomalaisessa työelämässä, myös työnantajien puolelta.

15.58 Lea Mäkipää ps: Arvoisa puhemies! Kun olen kuunnellut näitä keskusteluja, olen sitä mieltä, että kenenkään ei kovin kovasti kannata hehkuttaa näistä asioista. Jokaisella olisi ollut tekemisen aika ja paikka.

Mutta on hyvä käydä tällaisista rakentavaa keskustelua, ja kun tiedetään, että vuonna 2014:kin oli jo yli 80 000 nollatyösopimusta, niin miksei silloin puututtu asiaan ja tehty tällaisia toimia, kuten täällä nyt on sanottu? Olen edelleen sitä mieltä, että nämäkin asiat tehdään työmarkkinajärjestöjen kanssa, niin kuin jokainen tietää. Minä en ole työsopimus- ja näihin asioihin kovin perehtynyt, mutta ymmärrän sen, että kukaan ei elä sillä yhdellä tai kahdella tunnilla viikossa. Mutta niin kuin tässä kansalaisaloitteessa sanotaan, että työaikailla kiellettäisiin sellainen työnantaja-aloitteinen osa-aikatyö, joka on alle 18 tuntia, niin kyllä tässä sitten, kun tätä... — Tai tänne ei ole mitään paperia tuotukaan, että se tulee aikansa, että se pitää yhdessä työnantaja- ja työntekijäpuolen kanssa sopia ja siitä lähteä. Ja hyvät työnantajat, varsinkin pienet yritykset, varmasti sopivat työntekijänsä kanssa,

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

mikä mahdollisesti sopii juuri siihen tilanteeseen, että onko se esimerkiksi 5 tai 10 tuntia viikossa. Täällä ei kovin kannata nyt hirveästi hakata puuta mihinkään, ei tässä ole päästy ennemmin yhtään mihinkään. Mutta nyt ainakin näyttää, että olisi semmoista orastavaa tahtoa, että haluttaisiin päästä tässä nollatuntisopimuksessa eteenpäin, ja uskon kyllä, että kun tässä aikaa kuluu, niin päästään ainakin parempaan ratkaisuun kuin tähän saakka on ollut. Se on meidän kaikkien etu, niin työnantajien kuin työntekijöiden etu.

16.00 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Koetan aina pidättäytyä historian tähän päivään vetämisestä, mutta kyllä viime kaudella todellakin yritettiin, tehtiin edustaja Jukka Kärnän kanssa juuri tällainen vastaava lakialoite, ja mikä ilahduttavinta, sen allekirjoittajina olivat puolueen puheenjohtaja perussuomalaisista, Timo Soini, ja nykyinen ministeri Jari Lindström. Siinä mielessä uskonkin, että ministerillä on ollut aitoa tahtoa — kun on näihin talkoisiin lähtenyt — siihen, että jotakin tapahtuu.

Ja niin kuin tässä valiokunnan puheenjohtaja sanoi, ehkä siellä työttömyysturvan puolella tulee, toivottavasti, sellaisia inhimillisiä askeleita, tällaisia, ettei ihmiselle, jolleka ei ole tarjottu töitä todellakaan ja joka irtisanoutuu siitä työsuhteesta, tule kohtuutonta seuraamusta eli monien viikkojen karenssia siitä, että hän on irrottautunut sellaisesta työsuhteesta, jossa ei ole ollut työtä.

Tässä kun perättiin sitä, että Suomesta puuttuu töitä, niin moralisoimatta nyt niitä henkilöitä, jotka tekevät ylityötä, koska he yleensä ovat nuoria asuntovelkaisia ihmisiä, erään laskelman mukaan, mikä uutisoitiin eilispäivänä, Suomessa tehdään tällä hetkellä ylityötä sen verran, että se vastaa 300 000 ihmisen kokoaikaista työtä. [Eduskunnasta: Juuri näin!]

Samoihin täytyy sanoa, että jos me näitä kaikkia rupeamme pohtimaan, niin kyllä meillä tässä salissa tuumaustaukoja riittää.

Mutta tähän nollasopimukseen vielä se, että kun meillä on tälläkin hetkellä yrityksiä, missä ihmiset tekevät 37,5-tuntista työviikkoa jo kolmatta vuotta ja ovat nollasopimuksella, niin eihän tässä ole mitään järkeä. Siinä vaiheessa nollasopimus pitää kieltää.

16.02 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Olen sitäkin mieltä kyllä, että jos sitten tehdään tällainen nollasopimus — sehän ei nimittäin missään tapauksessa tarkoita sitä, että aina olisi nolla, vaan se vaihtelee sitten — niin meillä on paljon aloja, joissa saattaa olla niin, että on joinakin viikkoina töitä, toisina viikkoina ei, ja silleen se sopii oikein hyvin. Sen takia tämä idea siitä, niin kuin tässä kansalaisaloitteessa on, että pitäisi olla vähintään 18 tuntia viikossa, on minusta nyt aivan kohtuuton.

Mutta jos tehdään tällainen sopimus, työnantajan aloitteesta tai yhdessä ne työsopimukset tehdään, niin kyllä silloin pitää olla reilut pelisäännöt molemmiin puolin. Minusta silloin työntekijällä pitää olla oikeus pitää rinnalla toista työsopimusta ja lähteä ilman mitään irtisanomisaikaa pois semmoisesta sopimuksesta, jossa ei tarjota tunteja. Myös pitää säännöksiä jotenkin muuttaa niin, ettei siitä karenssiakaan tule. Minä olen sitä mieltä, että reilu peli, mutta joustavuus siihen, koska se kuitenkin on niin, että tosiasiaa, kun ajatellaan pieniä yrityksiä, niin ei niillä ole tarjota puolipäiväisesti välttämättä kerralla — tämä 18 tuntiahan tarkoittaisi lähes puolipäiväistä. On hyvä, että on mekanismeja, joilla voidaan ottaa henkilöitä sisään ja saadaan pikkuhiljaa sitä kautta, kun saadaan lisää tekijöitä, myös myyntiä kasvatettua ja työtä lisää, ja heistä voi tulla kokoaikaisia.

Varmaan tähän pitää miettiä pelisääntöjä. Mutta pelisäännöt eivät voi olla sellaisia, että kielletään tämäntyyppiset joustavat käytännöt, vaan mieluumminkin niin, että katsotaan,

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

että siellä kohtuullisesti toteutuvat sitten myös sen työntekijän oikeudet, että se ei joudu tämän vangiksi missään tapauksessa eikä kärsimään kohtuuttomasti tällaisesta sopimuksista.

Mutta kuten edellä totesin, minusta tämä valiokunnan esitys siitä, että tämä kansalaisaloite hylätään, on hyvä.

16.04 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Viime eduskuntakaudella todellakin tehtiin laaja työoikeudellinen selvitys siitä, mitä nämä nollatuntisopimukset ovat ja mitä ongelmia niihin liittyy. Se oli itse asiassa ensimmäinen kunnon selvitys, koska tämä ilmiökin on suhteellisen uusi suomalaisessa yhteiskunnassa. Joustavia työaikoja meillä on aina ollut, ja se ei ole mikään uusi ilmiö. Mutta se, että mennään nollasta neljäänkymmeneen, on kohtuullisen uusi ilmiö.

Itse asiassa tämä nolla on se ongelma. Edustaja Lohi puhuu kauniisti siitä, miten työstä lähtee tarve, jolloin työaika vaihtelee. Mutta silloin kun meillä on tiedossa, että meillä on hyvin paljon sellaisia yrityksiä, joissa tosiasiallisesti tehdään kokoaikatyötä, on tehty sitä pitkään, on tehty sitä hyvin säännöllisesti, ja sitten ykskaks yllättäen tunnit menevät siihen nollaan, joka on se dramaattinen ratkaisu, silloin ihminen itse asiassa saattaa tulla irtisanotuksi tai sitten voi olla, että naama ei miellytä ja työnantaja ajattelee, että pistetäänpä tyyppi vähäksi aikaa jäähyille, niin ehkä seuraavalla hetkellä sitten on vähän joustavampi ja miellyttävämpi. Ja sen vuoksi tuo nolla on se ongelma.

Se nolla pitäisi kieltää, ei joustava työaika. Ja nolla tuntia voi olla viikossa, kunhan kuukauden sisällä on jonkun verran työtunteja. Elikkä voidaan lähteä pidemmistä aikajaksoista, jolloin työaika joustaa. Ja meillä on jo tällaisia sopimuksia. Esimerkiksi PAMin sopimukset ovat hyvin pitkäaikaisia ja hyvin joustavia, mutta sekään ei tunnu riittävän. Silloin on pakko sanoa, että tässä on myös ilmeisen väärinkäytöksen mahdollisuus, ja se pitäisi pystyä kieltämään sekä löytämään ratkaisu näihin ongelmakohtiin, mitkä liittyvät sitten niihin etuuksiin, joita työntekijä saa työperäisesti, jos hän on sairausvapaalla tai vanhempainvapaalla tai vastaavalla.

16.06 Maria Tolppanen sd: Arvoisa puhemies! Vielä lisäisin tuohon äskeiseen edustaja Lohelle, että se, mikä on ikävää tässä nollassa — jos siinä on se nolla olemassa — on se, että se mahdollistaa esimerkiksi sen, että jos lapsi sairastuu, tulee vaikka tuhkarokko, ja äiti soittaa sitten, että en voi tulla töihin nytten, koska lapsi tuli sairaaksi, niin jos hänellä on nollatyösopimus, niin työnantaja voi siitä hetkestä ilmoittaa, että no, eipä hätää, ei minulla olekaan sinulle tänään töitä, jolloinka sitten hoidetaan sitä sairasta lasta ilman palkkaa. Tai jos henkilö sairastuu itse, niin sitten ei ole sitä sopimusta, kun se ei velvoita. Se ei velvoita, että pitää sen mukaan maksaa, mitä aikaisemmin on ollut, koska se nolla on koko ajan käytössä, ja se on tässä se ongelma. On varmasti ollut varsinkin näitä, jotka ovat olleet vuokrafirmojen kautta, ovat tehneet tunnin tai kaksi tuntia töitä, sitten sitä on lisätty kolmeen tuntiin ja näin, ja sitten on tullut se kokoaikainen työ. Mutta se on oleellista, että se ei saisi päästä käymään siellä nollassa. Se on kaikkien etu. Ja tuo 18 tuntia: siitä on sen verran puhuttu täällä, että ehkäpä sekin on semmoinen, että jossakin vaiheessa pitäisi vähän katsoa, voisiko se jollakin tavalla liikkua ja joustaa, jotta työssäoloehto sitten... — Mutta näihin asioihin ei kannata nytten tässä mennä, nyt puhutaan tästä nollasta. Paljon on korjattavaa työlaainsäädännössä, mutta pysytään siinä, että saataisiin nolla pois.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

16.07 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Ymmärrän sen, että joukossa saattaa olla työnantajia, jotka tietyllä tavalla käyttävät väärin olemassa olevia säännöksiä. Mutta samalla on hyvä muistaa, että aivan valtaosa työnantajista ja yrittäjistä kokee tosiasiasa, että he ovat aivan samalla puolella pöytää kuin työntekijät. He ovat samaa joukkoa, ja sen yrityksen tärkein voimavara on nimenomaan se henkilöstö ja sen osaaminen. Monella yrityksellä itse asiassa onkin tänä päivänä se tilanne, että heillä on pulaa osaavasta työvoimasta eikä niinkään ole tahtotila, että miten saataisiin vähennettyä niitä työtunteja, vaan miten saataisiin osaavaa työvoimaa, joka tulisi tekemään sitä työtä.

Sekin pitää muistaa, että eihän kenenkään työntekijän ole pakko lähteä tämmöiseen sopimukseen mukaan. Työsopimus on molempien osapuolten tekemä sopimus, ja on toisaalta eri asia saattaa meidän sosiaaliturvajärjestelmä sen tyyppiseksi, että se huomioi kaikenlaiset joustavat työelämän tilanteet, kuin lähteä kieltämään joustavia sopimuksia. Se olisi aika outoa, että otettaisiin töihin tunniksi tai kahdeksi, jos ei töitä ole. Kyllä minun mielestäni me tarvitsemme joustavia elementtejä, me tarvitsemme paikallista sopimista työelämään nykyistä enemmän, mutta pitää olla reilut pelisäännöt molemmin puolin, niin että työntekijät voivat myös vapaammin sitten toimia. Jos heille ei niitä tunteja tule, niin otetaan rinnalle toista työtä ja sitä ei voida silloin kieltää, tai voidaan vaihtaa välittömästi työpaikkaa, jos ei kerta niitä tunteja tule. Mutta oleellista on muistaa, että lähes kaikki työnantajat kuitenkin tänä päivänä kamppailevat osaavan työvoiman saamisesta ja arvostavat työvoimaa. Joukkoon mahtuu pieni osa semmoisia, jotka eivät näin toimi, ja ei pelkästään heidän takiansa kannata kangistaa meidän systeemiä.

16.09 Merja Mäkisalo-Ropponen sd: Arvoisa puhemies! Koska meillä on niitä työnantajia, jotka toimivat väärin — onneksi, olen samaa mieltä, vähemmistönä he ovat — joka tapauksessa lainsäädännön on turvattava heikomman oikeudet. Ja kyllä itse asiassa valiokunnan kuulemisissakin ja tämän prosessin aikana, kun tätä kansalaisaloitetta, nimiä, on kerätty, aika usein on kuultu väärinkäytöksistä myöskin työnantajien toimesta. Esimerkiksi näistä, mistä edustaja Filatovkin sanoi, että jos olet työnantajan kanssa eri mieltä ja sitä ennen oli ihan paljonkin työtunteja, niin sitten yhtäkkiä työtunnit loppuvat. Tai jos sairastut, työtunnit saattavat loppua saman tien ja sen koommin ei enää tulekaan työtunteja.

Kyllä se näinkin on, että joillakin työnantajilla on useita nollatuntisopimuslaisia listoilaa ja ne tarjoavat sitten aina muutamia tunteja vähän niin kuin sen mukaan, milloin milloinkin tuntuu, vaikka on osoitettavissa, että olisi kokoaikaisen työntekijän tarve siellä työpaikalla. Voidaankin oikeastaan sanoa, asiantuntijatkin meille kertoivat tuolla valiokunnassa, että nollatuntisopimuksia käytetään myös puhtaasti työsuhteturvan kiertämistarkoituksessa. Eli ei haluta ottaa kokopäiväisiä työntekijöitä, vaan työnantaja ajattelee, että hän pääsee helpommalla ja pääsee kiertämään näitä omia velvoitteitaan, kun käyttää näitä nollatuntisopimuslaisia.

16.11 Tarja Filatov sd: Arvoisa puhemies! Kun tässä keskusteltiin siitä, että onko pakko ottaa tällaista työsuhdetta vastaan, niin itse asiassa on — työttömyysturvan menettämisen uhalla. Jos on osa-aikatyö, jossa on vakiintunut osa-aikainen työaika, niin silloin meillä työttömyysturvalainsäädännössä on säännökset, jotka kertovat sen, että jos työstä saatu palkka jää pienemmäksi kuin mitä työttömyysturva on, niin tällaisesta työstä on mahdollisuus kieltäytyä. Samalla tavalla on tiettyjä perusteita, jolloin työstä voi irtisanoutua ilman että siitä seuraa karenssi. Mutta nollatuntisopimusten ongelma on se, että ne tulkitaan työ-

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

suhteeksi, vakituisesti voimassa olevaksi työsuhteeksi, ja silloin jos esimerkiksi irtisanoutuu tällaisesta työstä, vaikka tunteja on nolla, saattaa menettää työttömyysturvansa samalla tavalla kuin jos irtisanoutuisi työtehtävästä, joka on kahdeksan tuntia päivässä ja viitenä päivänä viikossa. Tämä on se problematiikka. Tällä hetkellä meidän lainsäädäntö itse asiassa pakottaa enemmän tämäntyyppisiin työsuhteisiin kuin vaikkapa osa-aikaiseen työsuhteeseen, ja siksi tarvitaan lainsäädännön uudistamista.

16.12 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Minusta tässä edustaja Filatov käytti hyvän puheenvuoron siitä, että tähän liittyy ongelmia. Mutta ne ongelmathan eivät olekaan siinä, että meillä on tällaisia nollatuntisopimuksia, vaan siinä, että meidän työttömyysturva- ja sosiaaliturvajärjestelmä ei ole yhteensovitettu tämän kanssa. Minusta se oikea johtopäätös on se, että emme kiellä tämäntyyppisiä sopimuksia, niin kuin nyt valiokunta esittääkin, vaan teemme muutoksia muuhun lainsäädäntöön — työttömyysturva-, sosiaaliturvalainsäädäntöön — jotta se pystyisi joustavammin ottamaan huomioon tämän, että jos on tämäntyyppinen sopimus, niin ei joutuisi sen kanssa ahdinkoon. Mikäänhan ei estä, jos tämmöinen sopimus on, että samaan aikaan hakee erityyppistä työtä myös. Minusta kuitenkin tässä salissa kaikista tärkein ja hallituksen tärkein tehtävä tulevien kahden vuoden aikana on se, että me saamme voimistettua entisestään talouden myönteistä kehitystä, niin että Suomeen syntyy uusia työpaikkoja. Silloin kun on työvoimasta kysyntää, kyllä silloin kilpaillaan myös siinä, kuka pystyy tarjoamaan parhaat työehdot. Tämä minusta on kaikista paras tae työttömyyteen. Ei se, että aletaan tekemään niin paljon rajoja sinne työsuhteeseen, että kukaan ei uskalla palkata ketään.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

5. Hallituksen esitys laiksi eläinsuojelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 267/2016 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 4/2017 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 267/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kilpailulain 25 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 256/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 3/2017 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Pöytäkirja PTK 30/2017 vp

Keskustelu

16.14 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Tänään on puhuttu sääntelyn purkamisesta jo aiemmin maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisen yhteydessä. Kuten sen keskustelun myötä kävi ilmi, tällä vaalikaudella on jo sujuvoitettu lainsäädäntöä monelta osin, kuten myös eduskuntavaalikampanjoinnin aikana monet puolueet ja hallituspuolueet erityisesti lupasivat, ja se on hyvä asia.

Esitys kilpailulain 25 §:n muuttamisesta jatkaakin tätä samaa hyvää työtä byrokratian vähentämiseksi. Tämä esitys on helposti perusteltavissa, sillä — kuten talousvaliokunnan mietinnössä todetaan — kilpailulain 25 §:n sähkömarkkinoilla tapahtuvia yrityskauppoja koskevaa säännöstä ei ole sovellettu käytännössä juuri milloinkaan, joten pykälä on siltä osin käytännössä tarpeeton. Valiokunta katsookin mainitun säännöksen käytännössä vanhentuneen siksi, että sähkömarkkinoiden sääntely ja toimintaympäristö ovat vuosien myötä muuttuneet merkittävästi. Lisäksi talousvaliokunta katsoo yleisemminkin, että tarpeettoman sääntelyn purkamista tulee jatkaa.

Arvoisa puhemies! Tähän valiokunnan katsantokantaan on erittäin helppo yhtyä sekä kiittää lopuksi hallitusta ja eduskuntaa niiden tekemästä työstä turhan sääntelyn vähentämiseksi.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 256/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 8/2017 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 3/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 29.3.2017 pidettävään täysistuntoon.

8. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on keskiviikkona 29.3.2017 klo 16.30. Täysistunto lopetettiin klo 16.16.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen